

ՄԵՔՔԱՅԻ ԴԱՇԻՆՔ «ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ՄԿՍԻԼ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԷՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱՔԻՈՅ ՄԷՋ ՏԵՂԱԿԱՅՈՒՄԸ»

Սեուտական Արաքիան, Փաքիստանն ու Թուրքիան Ռիատի մէջ գումարած են Մեքքայի պաշտպանութեան դաշինքի ռազմավարական քաղաքական ու պաշտպանական յանձնախումբի արտակարգ նիստ՝ քննարկելու համար Սեուտական Արաքիոյ առջեւ ծառացած անվտանգութեան զարգացումներն ու սպառնալիքները: Այս մասին կը հաղորդէ Սեուտական Արաքիոյ պետական ՌԻԱՍ լրատու գործակալութիւնը:

Մեքքայի պաշտպանութեան դաշինքի հաստատութեան կառուցման ծիրին մէջ, յանձնախումբը որոշած է Փաքիստանէն հանգստեան կոչուած դերգորակար Նոհման Մահմուտին Նշանակել իր առաջին ընդհանուր քարտուղարը՝ երեք տարուան ժամկետով:

Անդամ պետութիւնները միացեալ հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով դատապարտած են Մեքքան ու Մետինէն թիրախաւորելու փորձը, եւ Սեուտական Արաքիոյ մէջ քաղաքները, քաղաքային ու տնտեսական կառույցները թիրախաւորող յարձակումներու շարունակումը՝ կտրուկ կերպով մերժելով Սեուտական Արաքիոյ անվտանգութեան ու հողային ամբողջականութեան դէմ որեւէ յարձակում կամ սպառնալիք:

Յանձնախումբը որոշած է անյապաղ անցնիլ միացեալ պաշտպանական պարտաւորութիւններու գործնական իրականացման եւ ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ՝ համաձայնեցուած զինուորական ուժերն ու կարողութիւնները տրամադրելու եւ գաւորն Սեուտական Արաքիոյ մէջ արագ տեղակայելու համար՝ համաձայն անդամ պետութիւններու հաստատուած կարգաւորումներու եւ ազգային օրէնսդրութեան՝ զինուորական պատրաստութիւնն ու համարկումը, ինչպէս նաեւ սպառնալիքներուն դէմ ղնելու եւ անոնց հակազդելու հաւաքական կարողութիւնը բարձրացնելու համար:

Մեքքայի դաշինքի անդամները ընդգծեցին. «Իւրաքանչիւր պետութեան անվտանգութիւնը երեք պետութիւններու հաւաքական անվտանգութեան անբաժանելի մասն է, եւ միացեալ պաշտպանութեան մասին Մեքքայի համաձայնագիրի գործնական ջայլերու վերածումը կը մարմնաւորէ միացեալ պաշտպանութեան նկատմամբ յանձնառութեան հաւաստիութիւնը, կը բարձրացնէ զայման արդիւնաւետութիւնը եւ կը հաստատէ երեք պետութիւններու միասնութիւնն ու անոնց վճռականութիւնը՝ պաշտպանելու իրենց անվտանգութիւնը, գերիշխանութիւնը եւ տարածքային ամբողջականութիւնը՝ ըստ համաձայնագիրի կետերուն»:

Շար.ը՝ էջ 8

ՔԱՅ 7 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ ԲԱՆԱԿԸ ԴՐԱԾ Է ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Իսրայէլ Բաջ յայտարարեց, որ 7 հոկտեմբերի յիշատակի նշման նախօրեակին հրամայած է իսրայէլեան բանակի մարտական պատրաստութիւնը բարձրացնել առաւելագոյն մակարդակի:

Բաջի գրասենեակը նշեց, որ պաշտպանութեան նախարարը բանակին յանձնարարած է մարտական պատրաստութեան մակարդակը բարձրացնել եւ Կազայի մէջ տարբեր կարելիութիւններուն պատրաստուիլ:

«Յամաի 7 հոկտեմբերի յիշատակին Կազայի մէջ մեր ուժերուն վրայ յարձակումներ շղթայագրծելու մտադրութեան մասին տեղեկութիւններ ստացանք», ըսաւ Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարարը:

«Եթէ Յամա վաղը Կազայի մէջ իսրայէլացի զինուորներ թիրախաւորէ, անսահման կերպով պիտի հակադարձենք», զգուշացուց Բաջ:

ԹՐԱՄՓ. «ՊԵՆԶԻՆԻ ԳԻՆԻ ԲԱՐՁՐԱՅՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԸ ՀՈՐՄՈՒԶԻ ՆԵՂՈՒՅԸ ԶԷ, ԱՅԼ՝ ՈՒՔՐԱՆԻԱՆ ՈՒ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ»

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ՝ պատասխանելով այն հարցումին, թէ արդեօք Իրանը պատասխանատու կը նկատէ՝ «Ֆլայ Տուպայ» օդանաւի միջադէպին յայտարարեց, որ անձնապէս կը կարծէ, որ Իրանը իրապէս պատասխանատու է:

Նախքան այդ, Միացեալ Նահանգներու փոխնախագահ Ճէ. Տի. Վանս յայտարարած էր, թէ միւնչեւ Իրանի մեղսակցութեան վերաբերեալ որեւէ կտրուկ ապացոյց չէ տեսած:

«Միշտ դրական տրամադրուած եմ Իրանի հետ ուղղակի բանակցութիւններ կատարելու նկատմամբ, եւ անոր հետ պատերազմը այս կամ այն կերպով արագօրէն պիտի աւարտի», նշեց Թրամփ:

«Գոյութիւն ունէին սպառնալիքներ,

որոնք մեզ մղեցին ռմբաձիգները բրիտանական «Ֆայրֆորտ» ռազմականակն հեռացնելու, եւ զանոց շատ հետո վայր փոխադրեցին», ըսաւ ան:

Թրամփ աւելի ուշ ալ ընտրական հաւաքի մը ընթացքին յայտարարեց, որ Իրանի մէջ պատերազմը «այս կամ այն կերպով» շուտով պիտի աւարտի, եւ նախատեսեց, որ պատերազմի աւարտէն ետք վառելանիւթի գինները նուազին:

Շար.ը՝ էջ 2

ՂԱԽՊԱՏ. «ԱՅՍ ՇՐՋԱՆԸ ՊԵՏՔ ԶԷ ՎԵՐԱԾՈՒՒ ՕՏԱՐԵԿՐԵԱՅ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄՐՅԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՔԵՄԻ»

Իրանն ու Յայաստանը կրնան կառուցողական դեր խաղալ Կովկասի շրջանին մէջ: Այս մասին Յայաստանի Յանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Արարատ Միրզոյեանի հետ հանդիպումի ընթացքին յայտարարած է Իրանի իսլամական հանրապետութեան խորհրդարանի նախագահ Մոհամետ Պաղեր Ղալիպաֆ:

«Այս շրջանը պետք չէ վերածուի օտարերկրեայ տերութիւններու միջեւ աշխարհաքաղաքական մրցակցութեան թատերաբեմի», նշած է Ղալիպաֆ:

Երեւանի համաձայն, Ղալիպաֆի հետ հանդիպումի ընթացքին կարելոր նկատուած են Յայաստանն ու Իրանը կապող ենթակառուցներու զարգացման եւ բեռնափոխադրումներու սահման ընթացքին ապահովման ուղղութեամբ աշխուժ աշխատանքները:

Միրզոյեան Ղալիպաֆի հետ հանդիպումին հետ եւս ընդգծած է ԹՐԻՓՓ նախագիծի իրականացման իրեն առիւնը երկաթուղային ցանցի զարգացման հեռանկարները, որոնք «շրջանի բոլոր երկիրներուն համար նոր կարելիութիւններ կ'ընձեռնեն»:

Անոնք միտքեր փոխանակած են համագործակցութեան եւ փոխադրամիջոցային փոխկապակցութեան հետագայ խթանման հարցերու շուրջ՝ իրեն խաղաղութեան եւ ժողովուրդներու բարեկեցութեան ամրապնդման նպատակով կարելոր գործոս:

Շար.ը՝ էջ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅԻՉԸ՝ ՄԱԿ-ԻՆ.

«19 ՀԱՅ ԳԵՐԻՆԵՐՈՒ ՀԱՐՅԸ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՊ ԽՆԴԻՐ Է»

ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովի 81-րդ նստաշրջանի ընդհանուր քննարկումին ընթացքին, ՄԱԿ-ի մօտ Յայաստանի մնայուն ներկայացուցիչ Պարոյր Յովհաննիսեան վերահաստատեց Յայաստանի աջակցութիւնը ՄԱԿ-ի մարդու իրաւունքներու համակարգի ամրապնդման՝ մարդու իրաւունքներու խախտումները կանխարգիլելու եւ հաշուետուողականութիւն ապահովելու նպատակով:

Ներկայացուցչութեան կը յայտնեն, որ դեսպան Յովհաննիսեան ներկայացուց Յայաստանի կողմէ ի գործ դրուող ջանքերը, մասնաւորապէս՝ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան գործիքակազմերու ամրապնդման, սեռերու միջեւ հաւասարութեան խթանման եւ երեխաներու իրաւունքներու պաշտպանութեան օրակարգի յառաջ մղման ուղղութեամբ:

Անդրադառնալով շրջանային զարգացումներուն՝ Յովհաննիսեան նշեց, որ, թէ խաղաղութեան ամրապնդման ջանքերը կը շարունակուին, բայց

շարք մը հրատապ մարդասիրական խնդիրներ տակաւին լուծման կարիք ունին: Անոնց կարգին են 19 հայերու շարունակուող կալանքը, անյայտ կորուած անձերու ճակատագիրին եւ գտնուելու վայրին պարզաբանումը, ինչպէս նաեւ բռնի անհետացումներու դէպքերուն վերաբերող հարցերը:

Ան շեշտեց, որ այս խնդիրներու լուծումը պիտի նպաստէ շրջանին մէջ խաղաղութեան ամրապնդման, վստահութեան ձեւաւորման ու հաշտեցման:

ՌՈՒՄԻԱ «ԵՐԵՒԱՆ ԿՈՒԶԷ ՄՈՍԿՈՒՅՑԻ ՎՐԱՅ ԴՆԵԼ ԳԻՒՄՐԻԻ ՌԱԶՄԱԿԱՅԱՆԻ ԿՈՒՐՍԲԵՐՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆԸ»

Յայաստան կը ցանկայ Ռուսիոյ վրայ դնել պատասխանատուութիւնը Գիւմրիի ռազմակայանի հաւանական դուրսբերման համար, «ՌԻԱ Նովոսթի»-ին տուած հարցազրոյցին մէջ յայտարարած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան ԱՊՅ երկիրներու չորրորդ բաժանմունքի տնօրէն Միխայիլ Զալուկին: Այդ փորձերը, ռուս դիւանագետին համաձայն, «կը տեղաւորուին հայկական ներկայիս քաղաքական միտքի հետաքրքրական առանձնայատկութեան մէջ»: «Իշխող վերնախաւը Երեւանի մէջ յաճախ կը սպասէ, որ կարելորագոյն որոշումները ընդունուին արտաքին խաղաղողներու կողմէ», պնդած է Զալուկին: Միաժամանակ, ըստ ռուս պաշտօնեային, Մոսկուան պատրաստ է քննարկելու Գիւմրիի մէջ տեղակայուած ռազմակայանին վերաբերեալ բոլոր հարցերը:

ՔՈՍ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԻՐԱՊԷՍ ԿԸ ՇԱՐԺԻ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՄԲ»

Եւրոպական Միութիւնը պատրաստ է աջակցելու Յայաստանին՝ Եւրոպական Միութեան մերձեցալու ճանապարհին, յայտարարած է Եւրոպական Միութեան ընդլայնման հարցերով յանձնակատար Մարթա Զոս:

«Սա մեծ ճանապարհային քարտէս է նաեւ մեզի համար՝ Եւրոպական Միութեան մէջ պատրաստուելու եւ թեկնածու երկիրներուն ազդանշան տալու, որ մենք պատրաստ ենք: Եթէ անոնք կը կատարեն իրենց պարտաւորութիւնները, մենք ալ կը կատարենք մերը», ըսած է Զոս՝ աւելցնելով. «Մենք մեր պարտաւորութիւնները կը կատարենք նաեւ Յայաստանի նկատմամբ»:

Եւրոպական Միութեան ընդլայնման հարցերով յանձնակատարին համաձայն, Յայաստանը «իսկապէս կը շարժի Եւրոպական Միութեան ուղղութեամբ»: Իբրեւ օրինակ ան նշած է վիզաներու ազատականացման գործընթացը:

«Այս պահուն Յայաստանը միակ երկիրն է, որուն հետ մենք կը բանակցինք վիզաներու ազատականացման շուրջ», ըսած է Զոս:

Ան անդրադարձած է նաեւ Յայաստանի տնտեսութեան Եւրոպական Միութեան աջակցութեան՝ նշելով, որ անկկա յատկապէս կարելոր է Ռուսիոյ կողմէ հայկական ապրանքներու ներմուծման սահմանափակումներու խորապատկերին վրայ:

«Մենք մեծապէս կ'օգնենք, քանի որ Ռուսիան արգիլած է ձեր երկրէն ներմուծումները», յայտարարած է Զոս:

Շար.ը՝ էջ 8

ՊԱՅՐԱՄՈՎ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐԻ ՄԸ ՀԵՏ ՔՆՆԱՐԿԱԾ Է ԹՐԻՓՓ-Ի ՆԱԽԱԳԻԾԸ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ ՅԱՐԱՔԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ազրայեանի արտաքին գործոց նախարար Ճէյիւն Պայրամով ընդունած է Միացեալ Նահանգներու խաղաղապահ առաքելութիւններու գծով յատուկ ներկայացուցիչի աւագ խորհրդական Արիէ Լայթսթընը: Այս մասին կը հաղորդեն ազրայեանական լրատուամիջոցները:

Յանդիպումի ընթացքին տեղի ունեցած է միտքերու փոխանակում Ազրայեանի եւ Յայաստանի միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորման հոլովոյթին շուրջ:

Պայրամով գրուցակիցին տեղեկացուցած է խաղաղութեան օրակարգի յառաջ մղման, ձեռք բերուած պայմանաւորաւորութիւններու իրականացման, շրջանային հաղորդակցութիւններու բացման եւ շըրջանին մէջ կայուն խաղաղութեան ու կայունութեան ամրապնդման ուղղութեամբ Ազրայեանի քայլերուն մասին՝ ամերիկեան կողմին ներկայացնելով Պաքիի դիրքորոշումը:

Յատուկ ուշադրութիւն դարձուած է նաեւ ԹՐԻՓՓ նախագիծին: Ընդգծուած է, որ ատոր իրականացումը Էական ներդրում պիտի ունենայ շրջանին մէջ փոխադրամիջոցային եւ տնտեսական կապերու զարգացման, Ազրայեանի տարածքով դէպի Նախիջեւանի ինքնավար հանրապետութիւն անխոչընդոտ հաղորդակցութեան ապահովման, ինչպէս նաեւ շրջանային տարաբնուան համար լայն կարելիութիւններու ձեւաւորման գործին մէջ:

ՄԻՆԶԵՐ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԹԴԹԱԾՐԱՐԻՆ ՄԷՋ ՊԱՅԱՆՁՈՒԾ
ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒ ՈՐԴԵԳՐՈՒՄԸ

ՆԱԽԱՐԱՐ ՍՏԻ ՈՐՈՇԵՑ ՉՄԱՍՆԱԿՑԻԼ ՆԱԽԱՐԱՐԱՅ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻՍՏԵՐՈՒՆ

Ուժանիւթի եւ ջուրի հարցերու նախարար Ճօ Ստի յայտնեց. «Ելեկտրականութեան խնդիրին արմատը արտադրողական կարողութեան պակասն է»:

«Սեփական մարզը պետք է ներդրումներ կատարէ Լիբանանի ուժանիւթի ոլորտին մէջ եւ ելեկտրակայանները շահագործէ, սակայն ջանքերն ու հաղորդակցութիւնները յանգած են այն եզրակացութեան, որ միջազգային ներդրողները ունին իրենց պայմանները եւ ֆինանսական ու անվտանգութեան երաշխիքներ միայնակներ, որոնք 30 առ հարիւր կը կազմեն, եւ գորս ես «գողութիւն» կը կոչեմ», յայտնեց Նախարարը:

«Լիբանանի ելեկտրականութեան ընկերութեան ֆինանսական կայունութիւնը պէտք է «ինքնուրոյն» ըլլայ՝ իր կարելիութիւններու միջոցով: Վառելանիւթի գինի փոփոխական սակագինի անցնելու մեր կողմը սոր չէ: Երկրորդ պահանջը կարգաւորումն է ոչ թեքնիք միայնակներ, որոնք 30 առ հարիւր կը կազմեն, եւ գորս ես «գողութիւն» կը կոչեմ», յայտնեց Նախարարը:

«Մենք աշխատանք կը տանինք թէ՛ ցամաքի ճամբով, թէ՛ ծովու ճամբով կազմ երաշխիքով: Լիբանանի անկախութիւնը ապահովելու համար, որպէսզի ոչ ոքի պարտական ըլլանք», յայտարարեց ան՝ աւելցնելով. «Տէյր Ամմար երկարող կազմ խողովակաշարը կը վերականգնուի, եւ Սուրիայէն ելեկտրականութիւն ներածելու հարցը ուսումնասիրութեան փուլի մէջ է»:

«Ես Սուրիայէն ելեկտրականութիւն ներածելու պայմանագիրը ներկայացուցած եմ Լիբանանի ելեկտրականութեան ընկերութեան տնօրէններու խորհուրդին, եւ մենք կ'ուսումնասիրենք Սուրիոյ միջոցով Թուրքիայէն ելեկտրականութիւն գնելու կարելիութիւնը», նշեց ան:

Ստի նաեւ նշեց. «Ելեկտրականութեան մարզի կարգաւորման մարմինը նուազուրդ յայտարարած է ելեկտրականութեան արտադրման փոքր կայաններու մէջ ներդրում կատարելու համար, եւ 20 ընկերութիւններ առաջարկներ ներկայացուցած են՝ աւանդական ու վերականգնուող ուժանիւթի նախագիծերու համար»:

«Լիբանանի ելեկտրականութեան ընկերութեան կողմէ ներածուող վառելանիւթի գինը վերջին վեց ամիսներուն ընթացքին կրկնապատկուած է, այդ իսկ պատճառով ելեկտրականութեան մատակարարման ժամերը նուազած են: Անցեալ տարուան փետրուարին օրական մօտաւորապէս 7 ժամի հասնելէ ետք, անոնք սկսած են նուազիւ վառելանիւթի գիններու բարձրացման պատճառով: Լուծումը փոփոխական սակագինին մէջ է, որ կը ճշգրտուի վառելանիւթի համաշխարհային գիններուն համապատասխան», աւելցուց ան:

Նախարարը ընդգծեց. «Պետութիւնը պետք է վճարէ հարաւային Լիբանանի մէջ պատերազմի ծիրին մէջ իրաւադրուած վճարումէ գերծ կացեցումները եւ իր պատասխանատուութիւնը կրէ՝ փոխհատուցելով գումարները, որպէսզի ելեկտրականութեան ընկերութիւնը կարենայ վառելանիւթ գնել»:

«Որոշած եմ, մինչեւ անհրաժեշտ որոշումներու կայացումը, չմասնակցիլ նախարարաց խորհուրդի նիստերուն», յայտարարեց Ստի:

ՊԱՅՐԱԳՏԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ «ՄԱՊԱՐԱԹ ԽԷՅՐԻԱ» ՄԿԱՌՈՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ»

Երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար ղոկտ. Նորա Պայրազտարեան ընդունեց «Մապարաթ Խէյրիա» սկսնական միութենէն պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կը կազմէին միութեան հասարակական յարաբերութիւններու պատասխանատու շէյխ Ֆուատ Խըյէյը, միութեան ընդհանուր յանձնակատար Մուսթաֆա Ապտոն եւ միութեան քարտուղար Ռուլա Սէյիտը:

Հանդիպումի ընթացքին ընտանիքային Լիբանանի մէջ սկսնական ու երիտասարդական շարժումի իրավիճակը եւ երիտասարդներու կարողութեան աճեցման, կամարողութեան, քաղաքացիութեան եւ հասարակական աշխատանքի բարգաւաճման մէջ սկսնականութեան դերակատարութեան ամրապնդման կարեւորութիւնը:

Ընտանիքային նաեւ երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարարութեան հետ գործակցութեան եւ լիբանանցի երիտասարդութեան ծառայող նախաձեռնութիւններուն ու աշխատանքներուն աջակցելու կարելիութիւնները:

ԹՐԱՄՓ. «ՊԵՆՁԻՆԻ ԳԻՆԻ ԲԱՐՉՐԱՅՄԱՆ...»

Շարունակուած Ա. Էջէն

Ան ըսաւ, որ Իրանի մէջ ամերիկեան գործողութիւնը աշխարհին կը խնայէ «բացարձակապէս յոռեղոյն աղետը»՝ աւելցնելով, որ վառելանիւթի գիններու բարձրացումը աշխարհի անվտանգութեան պահպանման դիմաց չնչին գին է:

Սպիտակ տան դէպքովը արեւելոց, թէ քարիւղը շաքարական դրութեամբ աննախադէպ բանակով կը հոսի դէպի Միացեալ Նահանգներ:

Թրամփ «Թրութ Սո-201» ընկերային ցանցին վրայ գրեց, թէ Զորմուզի նեղուցը այլեւս պենզինի գիններու բարձրացման գլխաւոր ազդակը չէ, որովհետեւ ներկայիս նեղուցէն մրցանշային բանակով քարիւղի տակաւնէ կ'անցնին՝ աւելցնելով. «Սակայն «քարիւղի մշակման գործարաններ» բառը... Մինչ Ուերայիան կը պայթեցնէ Ռուսիոյ գործարանները, թերիները կը փակուին «կապոյտ» նահանգներուն մէջ, օրինակ՝ Զալիֆորնիոյ մէջ «յիմար ղեմակրատականներու կողմէ»:

Միւս կողմէ, Իրանեան լրատուամիջոցները հաղորդեցին, որ Իրանի խորհրդարանին մէջ սկսած է Իրանի արտաքին գործոց նախարար Ապաս Արաղչիի պաշտօնազրկման հիւղվոյթը: Տեղեկութիւնը հաստատած է խորհրդարանի

նախագահութեան անդամ Մոհամետ Ռաշիտի: Անոր համաձայն, Արաղչիի պաշտօնազրկման հարցումը արձանագրուած է խորհրդարանական համակարգին մէջ, սակայն տակաւին հետագայ ընտրական համար չէ փոխանցուած նախագահութեան:

Նախաձեռնութիւնը կը պատկանի Թեհրանէն ընտրուած երեսփոխան Ամիրհոսէյն Սապեթիին: Ան նախապէս յայտնած էր, որ նախաձեռնութիւնը արձանագրած է եւ դիմած խորհրդարանի նախագահ Մոհամետ Պաղէր Ղալիպաֆին՝ զայն ազգային անվտանգութեան եւ արտաքին քաղաքական

նութեան հարցերով յանձնախումբ ուղարկելու խնդրանքով:

Դիմումին դրդապատճառը Արաղչիի Նիւ Եորքի մէջ ամերիկեան կողմին հետ հանդիպումն է: Սապեթի կը պնդէ, որ արտաքին գործոց նախարարը ամերիկեան վարչակազմի ներկայացուցիչներու հետ հանդիպում ունեցած է առանց Իրանի գերագոյն իրաւոր պետի արտօնութեան:

Ներկայիս պաշտօնազրկման նախաձեռնութիւնը կը գտնուի միայն արձանագրման փուլին մէջ եւ տակաւին խորհրդարանի նախագահութեան չէ փոխանցուած:

ՂԱԼԻՊԱՅ. «ԱՅՍ ՇՐՋԱՆԸ...»

Շարունակուած Ա. Էջէն

Միջոցային նախքան այդ հանդիպում ունեցած է Իրանի նախագահ Մասուտ Փեզէշքիանի հետ եւ անոր ներկայացուցած Իրանի սահմանի երկայնքին անցնող ԹՐԻՓՓ նախագիծի իրականացման ընթացքը:

Երեւանի համաձայն, Միջոցային-Փեզէշքիան հանդիպումին յատուկ ուշադրութիւն յատկացուած է ապաշրջանապական ենթակառուցներու զարգացման եւ ուժանիւթի ոլորտին մէջ փոխշահաւետ համագործակցութեան ծրագիրներուն:

Անոնք միտքեր փոխանակած է շրջանային կայունութեան եւ անվտանգութեան առնչուող հարցերու շուրջ:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

• «ԻՐՄ Նիուզ». «Լիբանանեան պետութիւնը սկսաւ Հարաւային Լիբանանի մէջ միջազգային նոր ուժ ստեղծելու ամբողջական ծրագիր մը պատրաստել, մինչ այս տարեվերջին ՖԻՆԻԼԻ-ի առաքելութեան աւարտը կը մօտենայ:

«Ըստ տեղեկութիւններու, կը քննարկուի ՄԱԿ-ի ծիրին մէջ գործող ձեւաչափ մը, որ փոխանցման փուլին գետնի վրայ դերակատարութիւն ունի, մասնաւոր այն շրջաններուն մէջ, որոնք կը ճշդօրէն Լիբանանի եւ Իսրայէլի միջեւ ապահովական փորձնական դասաւորումներու ծիրին մէջ»:

• ԶԱՂԱԶԱԿԱՆ ահաւոր աղբիւրներ «Տիար» օրաթերթին. «Լիբանանեան զինուորական պատուիրակութիւնը բանակցութեան կ'երթայ՝ Իսրայէլի կողմէ այդ բանակցութիւնը իր պարունակութենէն դատարկելուն լոյսին տակ դիմակայելու համար մեծ խոչընդոտներ»:

• ԼԱԲԱՏԵՂԵԱԿ աղբիւրներ «Տիար» օրաթերթին. «Չինուորական հաստատութիւնը չի պատրաստուիր ստանձնելու յանձնառութիւններ, որոնք կը հակասեն անոր ազգային սկզբունքներուն, սակայն ամենէն վտանգաւոր տկար կետը կը մնայ այն, որ բանակցութեան այս փուլի թուականը կը համընկնի բացակայութեան քաղաքական բանակցութեան, որ անորոշ հորիզոններ դիմագրաւող այս հիւղվոյթին պաշտպանութեան «ճանկոյթ»-ի համագործ էր»:

• «ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԸ» Լիբանան-Իսրայէլ բանակցային հիւղվոյթին մօտէն հետեւող շրջանակներէ իմացած է, թէ յառաջիկայ շաբաթները աւելի յստակ ցուցանիշներ պիտի պարունակեն այդ հիւղվոյթին առնչելի ուղղութեան վերաբերեալ, մինչ հարաւային Լիբանանը կը մնայ չափազանց զգայուն փուլի մէջ՝ սպասելով կարգ մը տուեալներու յստակացման:

• «ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԸ». «Արաբ դիւանագետ մը կը յայտնէ, թէ Լիբանան-Իսրայէլ բանակցութիւններուն յաջողութիւնը միայն լիբանանեան բանակի տեղակայուելու կարողութենէն կախեալ պիտի ըլլայ, այլ նաեւ քաղաքական իշխանութեան շրջագծային համաձայնութիւնը բանակցային բնագիծէն յստակ պայմաններ ու արդիւնքներ ունեցող փոխանակման հիւղվոյթի վերածելու կարողութենէն, որպէսզի լիբանանեան յանձնառութիւնները մէկ ուղղութեամբ ուղի չվերածուին, մինչ Իսրայէլեան հետեւումը մնայ յետաձգուած խոստում մը»:

• ԱՐԲԻՐԻՆԵՐ «Ժամուրիա» օրաթերթին. «Իսրայէլի» գիւղերը պայթեցնելուն ու գետնին հաւասարեցնելուն, ինչպէս նաեւ օդային յարձակումներուն ու ոմբակոծման ծիրը ընդլայնելուն նպատակը հաստատումն է երկարատեւ բռնագրաւումի մը, որ կ'ամրագրէ «Դեղին գիծ»-ը եւ ճամբայ կը հարթէ զայն ընդլայնելու: Միեւնոյն ժամանակ Նեբաւիհու հարաւային Լիբանանի մէջ քանդուող իբրեւ խաղաքարտ կ'օգտագործէ Քեսեթի ընտրութիւններուն իր ներտապայքարին մէջ»:

• 95 օքթան պենզինի գինը նուազեցաւ 12000 լ.ո.-ով եւ հասաւ 2.825.000 լ.ո.-ի, 98 օքթանիկը նուազեցաւ 11000 լ.ո.-ով եւ հասաւ 2.843.000 լ.ո.-ի, մագուրին գինը նուազեցաւ 34000 լ.ո.-ով եւ հասաւ 2.692.000 լ.ո.-ի, իսկ պիւթակազին գինը բարձրացաւ 50000 լ.ո.-ով եւ հասաւ 1.383.000 լ.ո.-ի:

• ՍՊԱՌՈՂՆԵՐՈՒ պաշտպանութեան միութեան փոխնախագահ Նատա Նիմէ «Նաշրա»-ին. «Միջին Դասակարգը աղքատութեան վտանգ կը դիմագրաւէ, եւ հիմնական ապրանքներու ցուցանիշը այս տարուան առաջին կիսուն 19,5 առ հարիւրի աճ արձանագրեց: Սղաճի համեմատութիւնը շատ բարձր է, եւ Լիբանան այլեւս շատ սուղ երկիրներէն մէկն է»:

• ԼԻԲԱՆԱՆԻ Կեդրոնական դրամատան օտար դրամանիշերու պահեստները տարեկնիգքէն ի վեր նուազած են շուրջ 498 միլիոն տոլարով, իսկ նսկի պահեստներուն արժեքը նուազած է շուրջ 1,76 միլիարտ տոլարով՝ ընդհանուր անկումը հասցնելով շուրջ 2,26 միլիարտ տոլարի: Ըստ «Լեպանոն Ֆայլզ»-ի, այս նուազումը մտահոգութիւններ կը յառաջացնէ դրամատուներուն մէջ պահ դրուած գումարներու սեփականատէրերուն պատրաստ գումարներու հասանելիութեան եւ պարտատոմսերու երաշխարարման համար, որ կը համընկնի պիւտճեական բացի վերաբերեալ օրինագիծի քննարկումներուն:

• «ԼԵՊԱՆՈՆ ՏԻՊԵՅԹ». «Տնտեսական փորձագետ մը կը զգուշացնէ, որ լիբանանեան թղթոսկիի արժեքի կայունութիւնը կրնայ երկար չտեւել, եթէ Լիբանանի եւ շրջանին մէջ տնտեսական կացութիւնը այսպէս մնայ, մինչ պետութեան ու Կեդրոնական դրամատան օտար դրամանիշերու պահեստները կը նուազին, եւ պետութեան իր վճարումներու պարտաւորութիւնները կատարելու կարողութիւնը կը նահանջէ»:

Շար.ը՝ էջ 8

Հրատարակչատան 95-ամակին առիթով

ՀԱՅ ԳԻՐԻՔԻ
ՉԱՅԱՅՈՒՄԱԿԱՆ
ՓԱՌԱՏՈՒՆ

Գեղարունատական յայտագիր

Բացում՝
Ուրբաթ, 9 հոկտեմբեր 2026,
երեկոյեան ժամը 7:00-ին:

Ցուցահանդէսը կը շարունակուի
9-16 հոկտեմբեր 2026,
առաւօտեան ժամը 10:00-էն երեկոյեան ժամը 7:00,
«Ազգայն»-ի «Փինիկ» սրահին մէջ:

Հրատ.ը

Առցանց Լսարան

Առցանց Լսարան

Հինգշաբթի, 15 Հոկտեմբեր 2026-ին, Պէյրութի ժամանակացոյցով ժամը 19:00-ին:

Մասնակցութեան համար գրել minas777@gmail.com եւ նամակի կամ +374 70 80 70 50 համարին (WhatsApp)

«Գանձեր Միխթարեան երաժշտական աւանդութենէն»

Փրոֆ. Հայկ Իւրիւնեան

Փրակի Կարդեան համալսարանի երաժշտական համոյթներու երաժշտապետ

ՀԱՄԵՍՏ ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՌՈՒԹԻՒՆ ՄԸ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾ ՃԱՄԲՈՒՆ

Ազգային հերոս Արշալիր Շիրակեանի անունը մեր ազգային յիշողության մեջ կը մարմնավորե՛վ վճռակամութիւն, անձնուիրութիւն եւ ազգային իրաւունքներու պաշտպանութեան անսասան կամք: Անոր ժառանգութիւնը անցեալի հերոսական էջերու յիշատակ մը չէ միայն, այլ՝ այսօրուան սերունդներուն ուղղուած պատասխանատուութեան կոչ մը:

Այս ոգիով ՀՀ-ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Զիւսիսային Սան Ֆրանսիսկո Զո-վիտի «Արշալիր Շիրակեան» կոմիտէն Համախորհուրդ ՀՀ-ի Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէին իր գորակցութիւնը յայտնեց Լիբանանի Ազգային միացեալ վարժարանին՝ կրթական կարիքներ ունեցող 38 հայ աշակերտներու կողքին կանգնելով եւ անոնց ուսման ճամբուն մէջ գործնական աջակցութիւն ցուցաբերելով: Այս նախաձեռնութիւնը ծնունդ առաւ այն խոր համոզումէն, թէ մեր ազգային կեանքին մէջ ամեն ներդրում, որ կը ծառայէ հայ մանուկի կրթութեան եւ դաստիարակութեան, միաժամանակ ներդրում է մեր ժողովուրդի ապագային մէջ:

Այս քայլը լոկ նիւթական օժանդակութիւն մը չէ: Ան մեր ազգային համոզումին արտայայտութիւնն է, որ հայ

Ձախէն աջ՝ տնօրէն Նելլի Կեքիլեան եւ «Արշալիր Շիրակեան» կոմիտէութենէն Հրայր Նահապետեան եւ Սիրան Արթինեան

քայլ մը չէ, այլ մեր ինքնութեան եւ ապագայի պահպանութեան ռազմավարական պարտաւորութիւն է:

«Արշալիր Շիրակեան» կոմիտէին այս քայլը կը բխի այն համոզումէն, որ կազմակերպութիւնը իր գաղափարական հաւատքը պէտք է արտայայտէ գործնական ծառայութեամբ: Հաւաքական կամքը իր իրական արժէքը կը ստանայ այն ատեն, երբ կը վերածուի շօշափելի արդիւնքի եւ կ'օժանդակէ մեր ժողովուրդի կարիքներուն:

Կը փափաքինք, որ այս համեստ, բայց նպատակային ազգային ներդրումը դառնայ բացումս դուռ մը՝ ուրիշ կոմիտէներու, միութիւններու եւ անհատներու հա-

դպրոցը ազգային գոյապայքարի առաջնագիծերէն մէկն է, իսկ հայ աշակերտը՝ մեր ժողովուրդի ապագայ ինքնութեան, արժանապատուութեան եւ կազմակերպուած ուժին կրողը:

«Արշալիր Շիրակեան» կոմիտէի գործին քաղաքական պատգամը կը կայանայ ազգային իրաւունքներու պաշտպանութեան, պատասխանատուութեան եւ գործնական նուիրումի մէջ: Այսօր այդ պատգամը կը շարունակուի ոչ միայն յիշատակով, այլեւ՝ հայ դպրոցը ամրապնդող, հայ մանուկին կողքին կանգնող եւ մեր հայրեններու ապագան կերտող նախաձեռնութիւններով: Որովհետեւ ազգային պայքարը չի սահմանափակուիր միայն քաղաքական բեմերով: Ան կը շարունակուի դպրոցին մէջ, ուր կը դաստիարակուի հայ մանուկը, կը պահպանուի մեր լեզուն եւ կը փոխանցուի ազգային գիտակցութիւնը:

Հայ դպրոցին տեր կանգնիլը պարզ բարեսիրական

մար: Թող այս նախաձեռնութիւնը խթան հանդիսանայ նոր գորակցութիւններու, որպէսզի մեր դպրոցները չմընան միայն սահմանափակ միջոցներու ապաւինած, իսկ մեր աշակերտները՝ կործական կարիքներու առջեւ միայնակ:

Միշտ չէ որ մեծ գործերը կը սկսին մեծ միջոցներով: Անոնք կը սկսին հաւատքով, պատասխանատուութեամբ եւ առաջին քայլին համարձակութեամբ: Ազգային հերոս Արշալիր Շիրակեանի անունը արժանի է ապրելու ոչ միայն յուշերու մէջ, այլեւ՝ մեր այսօրուան ծառայութեան, մեր դպրոցներուն եւ մեր երիտասարդութեան մէջ:

Հայ դպրոցին գորակցիլ՝ ազգային ապագային տեր կանգնիլ է:

ՀՀ-ի «ԱՐԵՎԻԻՐ ԸՆԴՐԱԿԵԱՆ» ԿՈՄԻՏԵ «ԱՄՍԻՐԷԶ»

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՅՈՂՆԵՐԸ ԿԸ ԳՐԵՆ

ՆԱԽԱՀԱՅՐԵՐՈՒ

Հայոց ցեղասպանութենէն ետք աշխարհասփիւռ հայ ժողովուրդը իրեն հետ տարաւ ոչ միայն իր անամօք վերքերն ու յուշերը, այլ նաեւ՝ հայրենիքի մշակոյթը, անաղութիւնները, լեզուն եւ ազգային ոգին: Սփիւռքի իւրաքանչիւր գաղութ դարձաւ կորսուած հայրենիքի մէկ փոքրիկ մասնիկը:

Այժմ առաջ անդրադարձած էի իօրս ծնողներուն՝ հետեւեալ միջոցի արմատներուն: Այս անգամ կ'ուզեմ պատմել մօրս իօր Մարաշի արմատներուն մասին՝ յիշատակելով նաեւ մօրս մօր հարբերդի ծագումը:

Մօրս մեծ հայրը՝ Սեդրակ Աշեան, ծնած էր Մարաշ: Երիտասարդ տարիքին ան գաղթած է Սիւսեալ Նահանգներ, ուր 1903 թուականի յուլիս 6-ին Նիւ Եորքի Արեւելեան շրջանի Դաշնակցային դատարանին կողմէ ստացած է ամերիկեան քաղաքացիութիւն: Սակայն օտար երկիրը չկարողացաւ փոխարինել հայրենի հողին հանդեպ անոր ունեցած սերը, եւ ան վերադարձաւ Մարաշ:

Շատ չանցած՝ Հայոց ցեղասպանութիւնն ու 1920 թուականի Մարաշի ողբերգական դէպքերը գինք երկրորդ անգամ ստիպեցին բռնել գաղթի ճամբան: Ամուսնանալէ ետք անոր որդին՝ իմ մեծ հայրս, ծնաւ Կիպրոսի մէջ, իսկ հետագային ընտանիքը հաստատուեցաւ Լիբանան:

Լիբանան հասնելէ ետք Սեդրակ Աշեան չբարարարուեցաւ միայն իր ընտանիքին համար նոր կեանք կառուցելով: Ան ամբողջ նուիրումով մասնակցեցաւ մարաշահայ գաղութի կազմակերպման, Մարաշցիներու հայրենակցական միութեան հիմնադրութեան եւ համայնքային կեանքի զարգացման աշխատանքներուն:

Մեծ հայրս եւ իր հայրը ունէին ամերիկեան եւ կիպրական քաղաքացիութիւն: Անոնք կրնային հանգիստ լքել Լիբանանը եւ նոր կեանք սկսիլ աւելի ապահով ու բարեկեցիկ երկիրներու մէջ: Սակայն անոնք գիտակցաբար տրոջեցին մնալ կոտորածէն փրկուած լիբանանահայութեան կողքին:

Այժմի՛ն. անոնք իրենց օտար քաղաքացիութիւնները գաղտնի պահեցին նոյնիսկ իրենց զաւակներէն, որպէսզի վերջիններս չհեռանան Լիբանանէն եւ չլքեն այն երկիրը, որ դարձած էր սփիւռքահայութեան երկրորդ հայրենիքը:

Բայց պատմութիւնը երբեմն ինքզինք կը կրկնէ: Տարիներ անց, մեծ իօրս մահէն ետք, երբ այդ իրականութիւնը բացայայտուեցաւ, մեծ իօրս յերայրն ու քոյրերը, որոնք իրենց ամերիկացի իօր քաղաքացիութեան շնորհիւ կը համարուէին ամերիկեան քաղաքացիութեան

Ո՞ՒՐ ԵՆ ԱՐՅԱԽԻ ՄԱՇԱԾ ԳՆԴԱԿՆԵՐԸ

Յիշատակ մը ունիմ Ար-ցախէն:

Մտքիս մէջի բուժուիլ չուզող միակ վերքն է: Վերջին քանի մը տարիներուն այս վերքը ընկերս դարձած է:

Տարիները զինք չմոռցուցին կամ անոր ցաւը չթթեցուցին: Ընդհակառակը, ան տակաւին նըստած է մտքիս անկիւններէն մէկուն մէջ, կամաց կամաց ինքզինք աւելի կը խորացնէ:

Իր շուրջ դարձող հարցումները կը շատնան, եւ անոնց բոյժ պատասխանները հետզհետէ կը կորսնցնեն իրենց գօրութիւնը: Ատենը անգամ մը վերքիս կ'այցելեմ, զինք կը մխիթարեմ, կը դղեմ, կը շոյեմ: Բայց ինք տակաւին կը ցաւի:

Անցեալները սպիացած կարծած վերքս ետ բացուեցաւ, երբ խօսակցութեան մը ընթացքին ընկերուիս հարցուց.

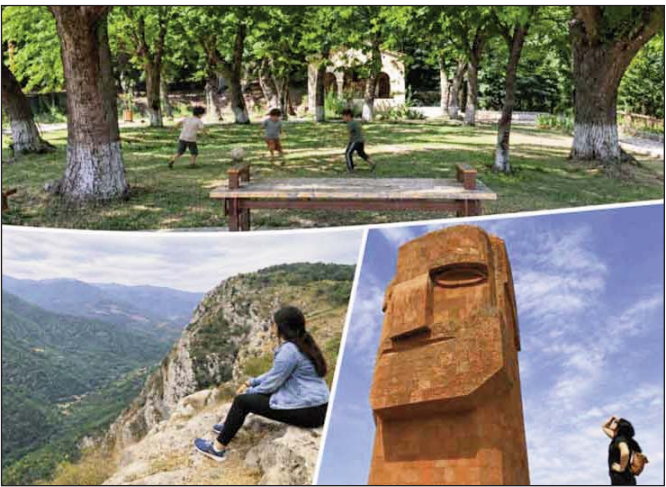
- Արցախի մէջ ո՞ւր էր ամենէն սիրած վայրդ:

Եւ ահա՛ սուր դանակը... յիշատակիս խորտուբորտ մաշկը պատռեց:

Փորձեցի խոցիս ազդեցութիւնը յայտնի չընել, մատս վրան դրի եւ ցաւէս շունչս բռնեցի: Աչքերս երկվայրկեան մը թրջեցան, արքաք մը ետ ինքզինքս հաւաքեցի:

Վայրկեան մը մտածելէ ետք որոշեցի անկեղծօրէն պատասխանել: Ամենէն սիրած տեղս իրականութեան մէջ տեղ մը չէր, այլ՝ պահ մը, ակնթարթ մը, որ իր բնականութեամբ եւ անմեղութեամբ Արցախը կը խորհրդանշէ: Մտքերուս մէջ երբ կորսուիմ, դանդաղ եւ հին շարժանկարի պէս կրնամ անընդհատ դիտել ու դիտել եւ ամեն անգամ նոր մանրամասնութեան մը կ'անդրադառնամ:

Ստեփանակերտի ճաշարաններէն մէկուն մէջ բաւական ճոխ երեք-չորս ժամ անցընելէ ետք պանդուկ վերադարձայ: Վիճակս՝ անքուն, բայց՝ թեթեւ ու երջանիկ: Օգոստոսի գով գիշեր մըն էր, որոշեցի սենեակիս պատշգամբ ել-

լել: Ժամը, Աստուած գիտէ, քանիս եր: Պանդուկին դիմացի հանրային պարտեզին մէջ քանի մը փոքրեր տակաւին ոտնազնդակ կը խաղային լուսամփոփի մը տկար լոյսին տակ: Իրենք տուն վերադառնալու ցանկութիւն չունէին, ո՛չ ալ ես:

Իրենց տրամադրութեան տակ կար պատռուած, մաշած գնդակ մը, երկու «կող» (բերդ) դարձած Նատարան, եւ... անմեղ մանկութիւն:

Երբ ականամայ այդ գիշերը յիշեմ, առաջինը տղաքը չէն, որ միտքս կու գան, այլ պատշգամբին մետաղին պաղութիւնը թեւիս տակ, շունչիս մէջի թուփ օդիին հետքը եւ փշող հովը, որ այտս կը համբուրէ, սիրահարի մը պէս մազերս իրար կ'անցնեն: Աչքերս արտասուալից՝ հովէն, դիմացս փռուած տեսարանէն, եւ... վստահաբար քիչ մըն ալ օդիին ազդեցութենէն:

Այդ յիշատակն է, որ տարիներ անց ալ կը շարունակէ մտատանջութեանս ճամբով վերադառնալ եւ ամէն անգամ նոյն սուր հարցումներով սիրտս կը ծակծկէ:

Ո՞վ էին այդ տղաքը:

Ո՞ւր են հիմա:

Հինուոր՝ գացին:

Տո՛ն վերադարձան:

ԿԱՐԻՆ ԳԱՍՍՊԵԱՆ

Շաբ.ը՝ Էջ 6

ՓԱՇԻՆԵԱՆԸ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ԺԱՄԱՆԵՑ ՄԱԿ-Ի ՄԷՋ ԵԼՈ՞ՅԹ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ, ԹԷ՞ ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ ՊԱՌԱՎԿՏԵԼՈՒ ՆՊԱՏԱԿՈՎ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան դարձած է այնքան վիճաբարոյց դէմ մը, որ անոր ելոյթները թէ՛ Հայաստանի եւ թէ՛ արտասահմանի մէջ յաճախ ուժեղ հակազդեցութիւն կը պատճառեն:

ՄԱԿ-ի մէջ օտար բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ նախատեսուած հանդիպումներէն անկախ՝ Փաշինեան որոշեց Նիւ Եորքի մէջ, սեպտեմբեր 23-ին հանդիպում ունենալ Համահայկական ուսանողական միութեան (ASA) անդամ հանդիսացող խումբ մը ամերիկահայ ուսանողներու հետ: Ըստ ելուքիս, այս մէջը Հայաստանի Հանրապետութեան սփիւռքի գործերու գլխաւոր յանձնակատար Չարի Սիմանեանի պարտականութիւնն է, սակայն վերջինէս չէին խնդրած ընկերանալ վարչապետին՝ Սիւսեալ Նահանգները այցելութեան ընթացքին:

Նկատի ունենալով հայկական հարցերու վերաբերեալ Փաշինեանի խընդրայարոյց դիրքորոշումները՝ Համահայկական ուսանողական միութեան վարչութիւնը ոչ միայն խախտեց կազմակերպութեան «անկուսակցական» մնալու սկզբունքը, այլ նաեւ վարչապետին հետ կայանալիք հանդիպման մասին տեղեակ չպահեց եւ այս գծով խորհրդողակցեցաւ: Սիւսեալ Նահանգներու մէջ միութեան տարբեր մասնաճիւղերու ղեկավարներուն հետ:

Փաշինեանի հետ հանդիպումը պառակտում յառաջացուց Համահայկական ուսանողական միութեան անդամներուն միջէ: Միութեան Արեւելեան շրջանի փոխատենապետ Թամարա Գ. Նահապետեան, դէմ արտայայտուելով այդ հանդիպման, հրաժարական տըլաւ: Ան ինձի ըսաւ, որ հանդէս եկած է ծաւալուն յայտարարութեամբ մը՝ «Անկուսակցական Համահայկական ուսանողական միութիւնը կը մտնէ քաղաքական դաշտ» վերազդիրով՝ ափսոսանք յայտնելով, որ Փաշինեան յաջողեցաւ ապակայունացնել եւ պառակտել սփիւռքի մէջ գործող անկուսակցական ու ապաքաղաքական այս հայկական կազմակերպութիւնը: Միութեան վարչութեան այլ անդամ մըն ալ հրաժարական տուաւ: Միութեան առնուազն երեք մասնաճիւղեր յայտարարութեամբ հանդէս եկան՝ անջատելով իրենք զիրենք Փաշինեանի հետ հանդիպելու Համահայկական ուսանողական միու-

թեան որոշումէն: Թեւեւ միութեան անդամները ազատ են իրենց քաղաքական կողմնորոշումներուն մէջ, բայց եւ այնպէս Համահայկական ուսանողական միութիւնը անկախ կազմակերպութիւն մըն է, եւ չափազանց վնասակար է պառակտում մտցնել այն երիտասարդներուն միջէ, որոնք պիտի դառնան ամերիկահայ համայնքի ապագայ առաջնորդները:

Սակայն խնդիրը աւելի խոր է, քան՝ պարզապէս Համահայկական ուսանողական միութեան ներքին տարակարծութիւնները կամ սփիւռքահայութեան մէջ քաղաքական յաջողութիւն արձանագրելու Փաշինեանի ձգտումը: Խօսքը Հայաստանի կառավարութեան՝ սփիւռքը օտարելու ռթամտայ քաղաքականութեան շարունակութեան մասին է. քաղաքականութեան մը, որուն դէմ է սփիւռքահայութեան մեծ մասը՝ չընդունելով Փաշինեանի զիջողական կեցածքն ու Հայաստանի թշնամիներուն կատարուող անվերջանալի զիջումները: Այս գործընթացը սկսաւ 2018 թուականին՝ Փաշինեանի իշխանութեան գալէն քիչ ետք սփիւռքի նախարարութեան լուծարումով, որուն հետեւեցան՝ սփիւռքէն ստացուող մարդասիրական օգնութենէն հրաժարելու վերաբերող բազմաթիւ յայտարարութիւնները, ընտրութեան օրը քուէարկելու նպատակով Հայաստան ժամանած Հայաստանի քաղաքացիներու մուտքը արգելափակելը, սփիւռքահայերու համար Հայաստանի քաղաքացիութիւն ստանալու գործընթացը դժուարացնելը, օտարներու ներգաղթը քաջալերելը (երկրին քնակչութեան «միագգ» պատկերը փոխելու նպատակով), Հայոց ցեղասպանութեան փաստերը կասկածի տակ դնելը, Արարատ լեռան ու հայկական այլ սրբազան խորհրդանշներու պատմական նշանակութեան արժեզրուումը, ինչպէս նաեւ՝ Արցախի եւ Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխան տարածքներու յանձնումը Ազրուպէճանին:

Այլ երկիրներու մէջ հայ համայնքներու հետ նախապէս կայացած հանդիպումներու ընթացքին վարչապետը կը պահանջէր, որ մասնակիցները միջնէին

ՅԱՐՈՒՅ ԱՍԱՌԵԱՆ

Շաբ.ը՝ Էջ 6

ԿԱՐԻՆ Բ. ԿԱՐԱՆԵԱՆ

ՖՐԵԶՆՈՅԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ-ԹԱՆԳԱՐԱՆ

Ֆրեզնոյի քաղաքապետ Ճերի Տայըրի գլխավորած պատուիրակությունը 30 սեպտեմբերին այցելեց Հայոց ցեղասպանության յուշահամալիր: Պատուիրակության մաս կը կազմէին Ֆրեզնոյի քաղաքապետական խորհուրդի շարք մը անդամներ, ինչպէս նաեւ՝ Ֆրեզնոյի մէջ Հայաստանի պատուոյ հիւպատոս Պերճ Աբգարեան:

Հիւրերը դիմաւորեց եւ այցելութեան ընթացքին անոնց ընկերակցեցաւ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-հիմնարկի տնօրէնի ժամանակաւոր պաշտօնակատար Յրաշէպ Թաշճեանը:

Հիւրերը ծաղիկներ գետեղեցին անմար կրակին մօտ՝ յարգանքի տուրք մատուցելով Հայոց ցեղասպանության անմեղ նահատակներու յիշատակին: Այնուհետեւ անոնք շրջեցան թանգարանին մէջ, ծախօթացան մնայուն եւ ժամանակաւոր ցուցադրութիւններուն:

Աւարտին Ֆրեզնոյի քաղաքապետը գրառում կատարեց պատուաւոր հիւրերու յուշամատենին մէջ: Շնորհակալութիւն յայտնելով այցելութեան համար՝ Թաշճեան Տայըրին նուիրեց Հայոց ցեղասպանության թանգարանի պատկերագիրը:

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ-ՀԻՄՆԱՐԿԻՆ ՄԷՋ ԿԱՅԱՑԱԻ ՎԱՀԱԳՆ ԳԱՐԱԳԱՇՇԵԱՆԻ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ՝ «ՄՈՒՍԱ ԼԵՌԷՆ ՍՓԻՌՔ. ԻՆՔՆՈՒԹԻՒՆ, ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱՅՆՔ» ԽՈՐԱԳԻՐՈՎ

Հայոց ցեղասպանության թանգարան-հիմնարկին մէջ տեղի ունեցաւ գրող, հրապարակախօս եւ հետազօտող Վահագն Գարագաշեանի՝ «Մուսա Լեռն սփիւռք. ինքնութիւն, յիշողութիւն եւ համայնք» խորագրով բանախօսութիւնը:

Բանախօսութեան ընթացքին Վահագն Գարագաշեան ներկայացուց Մուսա Լեռան հայրութեան պատմական ժառանգութեան, ինքնութեան պահպանման եւ համայնքային յիշողութեան ձեւաւորման եւ փոխանցման առանձնայատկութիւնները, անդրադառնալով նաեւ մուսաւեցիներու՝ սփիւռքի մէջ ձեւաւորած համայնքային կեանքին:

ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԻ «ԼԱԶԱՐԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԸ ԵՒ ՀԱՅ ՄԵԾԵՐԸ» ԽՈՐԱԳԻՐՈՎ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ

Մոսկուայի Լազարեան ճեմարանի հսկայական պատմական մշակութային ու գիտական կրթական ժառանգութիւնը 21-րդ դարու դիտանկիւնէ եւ նոր լոյսի տակ արժեւորելու, ինչպէս նաեւ հայ մտաւորականի եւ ազգային մեկենասի կերպարի արդիական պատգամները լուսարծակի տակ բերելու նպատակով «Լազարեան ճեմարանը եւ հայ մեծերը» խորագիրով համահայկական գիտաժողովը Երեւանի պետական համալսարանի հայ բանասիրութեան բաժանմունքին մէջ համախմբեց հայագիտութեան ոլորտի հետազօտողներ:

Գիտաժողովը կեանքի կոչուեցաւ Համազգայինի հայ կրթական եւ մշակութային միութեան Հայաստանի եւ Մոսկուայի գրասենեակներու նախաձեռնութեամբ՝ համագործակցելով Ազգային ակադեմիայի Մ. Աբեղեանի անուան գրականութեան հիմնարկին, Պատմութեան հիմնարկին եւ Երեւանի պետական համալսարանի հայ բանասիրութեան բաժանմունքին հետ:

Պաշտօնական բացումիւ ողջույնի եւ արժեւորման խօսքով համակազմակերպիչ հաստատութիւններու ղեկավարներն ու կազմակերպող կոմիտէի ներկայացուցիչները կարեւոր նկատեցին գիտաժողովը ու նիւթերու արդիականութիւնը:

Երեւանի պետական համալսարանի հայ բանասիրութեան բաժանմունքի նախագահ Արշալոյս Գալստեան իր խօսքին մէջ ընդգծեց, որ Լազարեան ճեմարանը Հայաստանի սահմաններէն դուրս ծաւալած Է այնպիսի հսկայական հայանապատ գործունեութիւն, որ իր նշանակութեամբ համեմատելի է Միխայիլ Բախարեանի միաբանութեան հետ: Ան նշեց, որ ճեմարանի անցած ուղին կը ծառայէ իբրեւ ուղեւիշ ժամանակակից իրականութեան: «Եթէ միայն թուրքները գրականութեան, պատմութեան, մշակոյթի այն երեւելի գործիչներուն անունները, որոնք անցած են Լազարեան ճեմարանով, բաւարար է հասկը-

ճեմարանի ընկերային ու լուսավորչական առաքելութիւնը՝ նշելով, որ անկախ հիմնուած էր նախ եւ առաջ չքաւոր ընտանիքներու երեխաներուն համար, որոնք կրթութիւն կը ստանային Լազարեաններու տրամադրած միջոցներով: Ան յիշատակեց Խաչատուր Լազարեանի պատգամը բոլոր մեծահարուստներուն. «Հարստութիւն ունեցող իր միջոցները պիտի ուղղէ հասարակական շահերուն»՝ յօգուտ եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդին, որ ծարաւ է կրթութեան»:

Համազգայինի Կեդրոնական վարչութեան անդամ Արտաշէս Շահբազեան ընդգծեց գիտաժողովին պահանջուած ըլլալը աշխարհաքաղաքական ստեղծուած իրավիճակին մէջ: Ըստ անոր, ստեղծուած կացութեան մէջ մեծ կարիք կայ յետադարձ ակնարկով նայելու եւ պատմականօրէն արժեւորելու

Նալու Լազարեան ճեմարանի հայանապատ գործունեութեան չափազանց մեծ դերը: Հետազօտելով Լազարեան ճեմարանի անցած ուղին՝ 21-րդ դարուն մենք կը ստանանք չափազանց արդիական հարցումներու պատասխաններ՝ ինչպէս՞ պիտի ըլլայ իրական հայ մտաւորականը, ինչպիսի՞ գործունեութիւն պիտի ծաւալէ հայ մեծահարուստը, եթէ Լազարեանները դիտարկենք այդ համաձորին մէջ, եւ վերջապէս, այդ գործունեութիւնը ի՞նչ արդիւնքներ կրնայ տալ: Չէ՞ որ ներկայիս Լազարեան ճեմարանը բոլորիս յայտնի է Ռուսիոյ մէջ իբրեւ Հայաստանի դեսպանատան շէնք, բայց ժամանակին այն որդեգիրներու եւ պատանիների համար կրթօճախ էր», հաստատեց ան:

Պատմութեան բաժանմունքի տնօրէն Դանտ Սուքիասեան անդրադարձաւ հայագիտական կեդրոններու աշխարհագրութեան պատմական փոփոխութեան եւ արդի կատարուելիքներուն. «Եթէ 19-րդ դարուն հայագիտութեան կեդրոնը Հայաստանէն դուրս էր, ապա այսօր այն Հայաստանէն ներս է: Մեր հարցն է զարգացնել հայագիտութիւնը բուն Հայաստանի մէջ՝ միաժամանակ պահելով արտերկրի կեդրոններուն հետ կապերը եւ ստեղծելով նոր կեդրոններ: Ներկայիս սփիւռքի մէջ այսպիսի որակի եւ ծաւալի կրթական հաստատութիւններու ստեղծումը եւ գործունեութիւնը ցակալի եւ ողջունելի պիտի ըլլան»:

Մ. Աբեղեանի անուան գրականութեան հիմնարկի տնօրէն Զերիքեան Դրսկանեան իր խօսքին մէջ շեշտեց

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԳԵՄԻԱՅԻ ԱՐԵՒԵԼԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻՆ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԻ ԱՌՈ ԳԱԹՐՃԵԱՆԻ «ՍՈՒՐԻԱՀԱՅ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (1912-2026)» ԳԻՐՔԻՆ ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԵՍԸ

28 սեպտեմբեր 2026-ին Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի Արեւելագիտութեան հիմնարկի ընթերցասրահին մէջ տեղի ունեցաւ տուրիահայ մտաւորական, հետազօտող եւ Համազգայինի Հայագիտական հիմնարկի դասախօս Աւօ Գաթրճեանի նորահրատարակ «Սուրիահայ պարբերական մամուլի մատենագիտութիւն (1912-2026)» մենագրութեան շնորհահանդէսը:

Ձեռնարկին ներկայ էին՝ Արեւելագիտութեան հիմնարկի տնօրէնը, դիւանագետներ, պատմաբաններ, սփիւռքագետներ, գիտական եւ կրթական շրջանակներու ներկայացուցիչներ, մամուլի եւ այլ բաժիններու դասախօսներ, ինչպէս նաեւ՝ տուրիահայ համայնքի ներկայացուցիչներ:

Շնորհահանդէսին բացումը կատարեց հատորին պատասխանատու խմբագիրը, արաբագետ, Արեւելագիտութեան հիմնարկի Միջազգային յարաբերութիւններու բաժնի վարիչ, պատմական գիտութիւններու թեկնածու, ողջենտ Արաքս Փաշայեանը: Ապա խօսք արտասանեցին՝ Արեւելագիտութեան հիմնարկի տնօրէն, դոկտոր Գոհար Իսկանդարեանը, հատորին խմբագիր, Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի թղթակից-անդամ, պատմական գիտութիւններու դոկտոր, փրոֆեսոր Ալպերթ Խաչատուրեանը, արտակարգ եւ լիազօր դեսպան, արեւելագետ, արաբագետ, աղբիւրագետ, քրտագետ, պատմական գիտութիւններու դոկտոր, փրոֆ. Արշակ Փոլատեանը, Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս, պատմաբան եւ Պատմութեան հիմնարկի երկարամեայ տնօրէն Աշոտ Մելքոնեանը, բանասիրական գիտութիւններու դոկտոր, գրականագետ եւ հրապարակախօս Հայկազուն Ավրիգեանը, ինչպէս նաեւ՝ պատմաբան դոկտոր Արմէն Կարապետեանը:

Բանախօսները հանգամանօրէն անդրադարձան գիրքին բովանդակութեան, գիտական արժէքին եւ մատենագիտական նշանակութեան՝ առանձնայատուկ ընդգծելով տուրիահայ մամուլի պատմութեան ուսումնասիրութեան մէջ անոր կարեւորութիւնը: Նշուեցաւ, որ աշխատութիւնը կարելոյ արդիւր է ոչ միայն տուրիահայ համայնքի եւ հայկական սփիւռքի մտաւոր ու մշակութային կեանքին, այլեւ ընդհանրապէս հայ մամուլի պատմութեան ուսումնասիրութեան համար:

«Սուրիահայ պարբերական մամուլի մատենագիտութիւն (1912-2026)» աշխատութիւնը հետեւողական հետազօտական եւ դաշտային աշխատանքի արդիւնքն է: Հատորը հրատարակուած է Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի Արեւելագիտութեան հիմնարկի գիտական խորհուրդի որոշումով եւ «Հայագիտական ուսումնասիրութիւնները ֆինանսավորող համահայկական հիմնադրամ»-ի աջակցութեամբ:

Մենագրութեան մէջ ներկայացուած են 228 թերթեր եւ պարբերականներ, որոնցմէ 111-ը հեղինակը յայտնաբերած, մոռացութենէ փրկած եւ առաջին անգամ գիտական շրջանառութեան մէջ դրած է: Աշխատութիւնը կը ներկայացնէ Սուրիոյ մէջ հայկական պարբերական մամուլի աւելի քան մէկ դարու ձեւաւորման եւ զարգացման ընթացքը՝ պատմական ու

Շար.ը՝ էջ 6

Պատրաստեց՝ ՄԱՐԻՆԱ ՀԱՍԱՄՃԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ՔԵՍԱՊԻ ԳԻՒՂԵՐԸ՝ ԿԻՆԿԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՎԵՐԱՊՐՈՂ ՎԿԱՆԵՐԸ

ԹՈՒՐԿ-ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԵՒ ՍԱՆՃԱԳԸ
ԹՈՒՐԿԻՈՅ ԿՅԵԼՈՒ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՅԼԵՐ

Սուրիոյ մէջ 14-15 նոյեմբեր 1936-ին Նախատեսւած առաջին աստիճանի երեսփոխանական ընտրութիւնները լարուած վիճակ ստեղծած էին Ալեքսանտրէթի ինքնավար Սանճագին մէջ։ Սանճագի թուրք անշատողականները պոյքթի ենթարկած էին ընտրութիւնները։

Նոյեմբեր 14-ի առաջին աստիճանի ընտրութիւնները տեղի ունեցան համեմատաբար բնականոն ընթացքով։ Ընտրելու իրաւունք ունեցող քաղաքացիներուն շուրջ ութսուն առ հարիւր մասնակցեցաւ քուարկութեան։ Միայն մեծամասնութեամբ թուրք բնակչութիւն ունեցող ընտրական կեդրոններուն մէջ քուարկութիւն տեղի չունեցաւ։ Քաղաքացիք կը գիտակցէին, որ քուարկութեան մասնակցութիւնը սուրիական հայրենասիրական պարտաւորութիւն է։

Առաջին օրուան ընտրութեան ընթացքէն դժգոհ, թուրք անշատողականները նոյեմբեր 15-ին բողոքի ցոյց կազմակերպեցին Անտիոքի մէջ։

Առաջին աստիճանի ընտրութեանց արդիւնքը ցոյց կու տար, որ Սանճագի բնակչութեան բացարձակ մեծամասնութիւնը հաւատարիմ է սուրիական հայրենիքին։ Քուարկութեան մասնակցած էին իսլամ եւ քրիստոնէայ բոլոր արաբները, հայերը, քիւրտները, չերքէզները եւ թուրքերուն մէկ մասը։ Թուրք անշատողականներու ծրագիրներուն համար ձախողութիւն մըն էր ընտրութեանց յաջող աւարտը։

Թուրք անշատողականներ փորձեցին պոյքթի ենթարկել Նաեւ նոյեմբեր 30-ին տեղի ունեակիք երկրորդ աստիճանի ընտրութիւնները, բայց կրկին անգամ քուարկելու իրաւունք ունեցող սանճագցիներուն բացարձակ մեծամասնութիւնը մասնակցեցաւ քուարկութեան։

Նոյեմբեր 30-ի գիշերը թուրք անշատողականները խռովութիւն բարձրացուցին Անտիոքի մէջ, յարձակեցան երեսփոխան ընտրուած երկու թուրքերու տուներուն, ինչպէս նաեւ զինուորներու վրայ։ Անտիոքի կայազօրի իրամանատար գնդապետ Մերսոն զօրք իջեցուց քաղաքին մէջ։

Սուրիոյ մէջ 1936 նոյեմբերին տեղի ունեցած խորհրդարանական ընտրութիւններուն յաղթանակ տարաւ «Զուլառապա»-ն, եւ անոր ղեկավար Քաշմ Աթասի հանրապետութեան Նախագահ ընտրուեցաւ։

Այնուհետեւ Սուրիոյ խորհրդարանը վաւերացուց Ֆրանսուսիական դաշնագիրը։ Սակայն սուրիական Նոր կառավարութիւնը շարք մը Նոր դժուարութիւններու դէմ յանդիման կանգնեցաւ։ Ֆրանսա քաղաքական եւ տնտեսական Նորա-Նոր գիշումներ պահանջեց սուրիական կառավարութենէն։ Սուրիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ յարաբերութիւնները սրեցան

Կասիոս լեռ

յատկապէս Ալեքսանտրէթի Սանճագի հարցով։

Ֆրանսա-սուրիական դաշնագիրի կնքումէն ետք Թուրքիա սկսաւ արժարձել Ալեքսանտրէթի Սանճագի հարցը։

Թրքական մամուլը եւ ձայնասփիւռը սկսան հակասուրիական եւ հակաֆրանսական բռնութեան քարոզչութեան։ Հրապարակ Նետուեցաւ Ֆրանսական եւ սուրիական բռնատիրութեան տակ թուրքերուն վիճակուած դառն ճակատագիրի հարցը։ Պահանջ դրուեցաւ անկախութիւն տալու Սանճագի եւ կամ զայն Թուրքիոյ կցելու։

Հակադարձելով թրքական մամուլին, սուրիական մամուլը բռնութեամբ կերպով հերքեց երեսակայական պնդումները, շեշտելով, որ եթէ թրքական փոքրամասնութիւն կայ Սուրիոյ մէջ, միւս կողմէ, շատ աւելի մեծաթիւ արաբներ կ'ապրին Թուրքիոյ մէջ։

Փարիզի մէջ 10 հոկտեմբեր 1936-ին Ֆրանսայի եւ Թուրքիոյ միջեւ ուղղակի բանակցութիւններ սկսած էին։

Թուրքիա պահանջեց Ալեքսանտրէթի ինքնավար Սանճագին անկախութիւն տալ եւ անոր հետ դաշինք կնքել, նման Սուրիոյ հետ կնքուած դաշինքին։

Ֆրանսայի արտաքին գործոց Նախարար Իվոն Տելպոս յայտնեց, որ Ֆրանսա-սուրիական դաշնագիրին նման դաշինք կնքել Սուրիոյ մէկ մասին՝ Ալեքսանտրէթի Սանճագին հետ, անհնար է։ Միաժամանակ Տելպոս պատրաստակամութիւն յայտնեց այդ հարցին առնչութեամբ կարգաւորման մը հաս-

Անտիոքի Սուրբ Պետրոս եկեղեցին

նելու համար բանակցութիւններ ձեռնարկել Թուրքիոյ հետ։

Թուրքիա այնուհետեւ Ֆրանսայի արտաքին գործոց Նախարարութեան յուշագիր մը յղեց, ջանալով իրաւական հիմք տալ Սանճագի Նկատմամբ իր յաւակնութիւններուն։

Թուրքիա կը փաստարկէր, որ առաջին համաշխարհային պատերազմի աւարտէն ետք, Ֆրանսական հոգատարութիւնը չէր տարածուեր Ալեքսանտրէթի Սանճագին վրայ, որովհետեւ այդ ժամանակ տակաւին Սուրիա աշխարհագրական հասկացողութիւնը չէր ճշգրտուած ու պարզորոշուած։ Միւս կողմէ, երբ Ֆրանսա դադրի իր գերիշխանութիւնը գործադրելէ, Սանճագի միակ ժառանգորդը կրնայ ըլլալ այդ շրջանի թուրք բնակչութիւնը։

Այնուհետեւ Անգարա ուրիշ յուշագիր մը յղեց Փարիզ, յայտնելով որ Թուրքիա որոշած է Ալեքսանտրէթի Սանճագի հարցը Ազգերու Դաշնակցութեան խորհուրդի քննարկման յանձնել։

Ֆրանսական կառավարութիւնը պատասխանեց ըսելով, որ ինք միայն օգուտ կը տեսնէ այն բանին մէջ, որ Ալեքսանտրէթի հարցը գրանցուի Ազգերու Դաշնակցութեան խորհուրդի Նստաշրջանի օրակարգին վրայ։

Այնուհետեւ Թուրքիոյ արտաքին գործոց Նախարար Ռիշտիւ Արաս հեռագիր ուղարկեց Ազգերու Դաշնակցութեան խորհուրդի քարտուղարութեան, յայտնելով որ Թուրքիա կը պահանջէ Ազգերու Դաշնակցութեան խորհուրդի արտակարգ Նստաշրջանի օրակարգին վրայ գրանցել Ալեքսանտրէթի Սանճագի ապագային վերաբերեալ Թուրքիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ գոյութիւն ունեցող վեճը։

Ազգերու Դաշնակցութեան խորհուրդի 95-րդ Նստաշրջանը բացուեցաւ 14 դեկտեմբեր 1936-ին եւ շարունակուեցաւ յաջորդող օրերուն։ Սանճագի հարցը քննարկելու համար որոշուեցաւ չեզոք երեք դիտորդներ ուղարկել շրջան։

Ֆրանսա-սուրիական դաշնագիրի կնքումէն եւ Քաշմ Աթասիի հանրապետութեան Նախագահ ընտրութենէն ետք, Սուրիոյ խորհրդարանը 27 դեկտեմբեր 1936-ին վաւերացուց դաշ-

նագիրը։ Նոյն օրերուն Ճեպէլ Տրուզ եւ Ալաուիներու երկրամասը մտան Սուրիոյ պետութեան կազմին մէջ։

Ֆրանսական իշխանութիւնները, Սուրիոյ մէջ իրենց տնտեսական եւ քաղաքական դիրքերը պահպանելու համար, եւ սպառնալով չվաւերացնել դաշնագիրը, փորձեցին Նորանոր գիշումներ ձեռք ձգել սուրիական կառավարութենէն։

Ֆրանսա, «բաժնէ՛ր որ տիրես»-ի սկզբունքով, ամէն գնով կը ջանար պահպանել Ալեքսանտրէթի Սանճագի, Ճեպէլ Տրուզի, Ալաւիներու երկրամասի եւ Ճեզիրէի ինքնիշխան գոյաւիճակը եւ արգելք հանդիսանալ սուրիական կեդրոնացուած պետութեան ստեղծման։

Միւս կողմէ, Սանճագի թուրքերուն առանձնաշնորհումներ շնորհելով, Ֆրանսա կը ջանար սիրաշահիլ Թուրքիոյ ղեկավարները եւ անոնց բարեկամութիւնն ու համագործակցութիւնը ապահովել Միջին Արեւելքի մէջ իր դիրքերու ու մենաշնորհներու պահպանման եւ կարելորագոյն հարցերու ու շահերու լուծման համար։

Ֆրանսական դիւանագիտութեան կողմէ Անգարայի հաճոյանալու ուղեգրիին գլխաւոր մղիչ գործոններ էին Թուրքիոյ մէջ Ֆրանսայի տնտեսական ու ելեւմտական մեծ շահերը պահպանելու քաղաքականութիւնը, միջազգային եւ յատկապէս Միջին Արեւելքի շարք մը հարցերու շուրջ Անգլիոյ հետ իր հակամարտութիւնները, եւ նաեւ՝ արգելք հանդիսա-

նալու համար թրքական իշխանութիւններուն կողմէ հորհրդային Միութեան հետ մերձեանալու ծրագիրներուն։

Ալեքսանտրէթի Սանճագին մէջ ներքին իրավիճակը լարուած էր։ Թուրքիայէն Սանճագ ուղարկուած գործակալները եւ տեղացի թուրքերը Թուրքիոյ հետ միաւորուելու ուղղութեամբ բացայայտ աշխատանք կը տանէին, հակասուրիական ցոյցեր կը կազմակերպէին եւ տեսաբար անկարգութիւններ ու խռովութիւններ կը հրահրէին։ Թուրքերու եւ արաբներու միջեւ հոս ու հոն արիւնակի ընդհարումներ տեղի կ'ունենային։

Խռովութիւնները զսպելու համար բանակը տեղ-տեղ սկսաւ միջամտել։ Թուրքեր որոշեցին վճռաբար հակադարձել բանակի գործունեութեան։ Թուրք զինուած մեծաթիւ հրոսակներ Անտիոք մտան եւ քաղաքի կայազօրի հինգերորդ գումարտակի բոլոր զինւորները սուրի քաշեցին։

Ազգերու Դաշնակցութեան կողմէ Նշանակուած չեզոք երեք դիտորդներ 31 դեկտեմբեր 1936-ին հասան Սանճագ։ Անմիջապէս գործի ձեռնարկելով, առաջին հերթին անոնք

Պարայա Ամանոսի լեռներուն վրայ, Պէլլանէն հարաւ-արեւելք

3 յունուար 1937-ին այցելեցին Զորք Խան։ Քաղաքը խառն բնակչութիւն ունէր՝ մեծամասնութեամբ հայ, նաեւ՝ արաբ, թուրք եւ թուրքմէն։

Դիտորդները հաստատեցին, որ թուրքերը, թուրքմէնները, արաբները եւ հայերը համերաշխօրէն կ'ապրին եւ դժգոհութեան պատճառ չկայ։

Դիտորդները այնուհետեւ մեկնեցան Անտիոք, ուր թուրքեր, Թուրքիոյ միանալու իրենց ձգտումը արտայայտելով, բողոքի ցոյցերով դիմաւորեցին զանոնք։

Սանճագի արաբները եւ հայերը, կանխազգալով վտանգը, որոշեցին համաժողովրդական մեծ ցոյցով արտայայտել Սուրիոյ կազմին մէջ մնալու եւ թրքական տիրապետութիւնը մերժելու իրենց կամքը։

Բողոքի համաժողովրդական մեծ ցոյցը որոշուեցաւ կազմակերպել կիրակի, 8 յունուար 1937-ին, Անտիոքի մէջ։

Կազմակերպական եւ քարոզչական լայն աշխատանք տարուեցաւ, որպէսզի որքան կարելի է շատ ժողովուրդ հա-

Սուէտիա (Լեշվէ) Անտիոքէն հարաւ-արեւմուտք, Ռոնդէս գետի աջ ափին

լաքել Անտիոքի մէջ։

Հակառակ սաստիկ ցուրտին, Սուրբ Շննդեան տօնէն անմիջապէս ետք մեծաթիւ հայեր՝ Մուսա Լեռէն, Քեսապէն, Զորք Խանէն, Ռիհանիէն, Պէլլանէն, Աթիլէն եւ Ալեքսանտրէթէն ճամբայ ելան դէպի Անտիոք։

ՆՇԱՐ

SԱՂԱՆԴԸ ՄԻՇՏ ԿԱՅ...

Հայ համայնքը միշտ ալ լաւ կազմակերպուած էր լիբանանեան մարզական կեանքին մէջ: Սակայն վերջին տարիներուն այդ մէկը քիչ մը նահանջեց խըմբային խաղերու գծով: ՀԱՇՄ, ՀԱՄ եւ Անդրանիկ շատ աւելի բարձր դասակարգերու մէջ կը գտնուէին ֆութպոլի պարագային, մինչ պասքէթպոլն ալ նոյն ճակատագիրը պիտի ունենար, եթէ բարձր գումարներ չծախսուէին:

Շատեր պատճառաբանութիւններ կ'ընեն ըսելով, որ հայ տաղանդներ չկան կամ հայ մարզիկներ չկան առաջուան նման:

Կարելոր է ճիշդ ձեւով աշխատիլ այդ տաղանդները պահելու հայկական միութիւններուն մօտ:

Դրամը կարելոր է այս օրերուն, բայց միայն ատիկա առանձին չի լուծեր որեւէ հարց: Կարելոր է կեդրոնական փոքր տարիքային խումբերուն վրայ՝ ճիշդ ձեւով կրթելով զանոնք, սորվեցնել, միութեան արժեքը, իմաստը եւ նպատակը, նոյն պահուն արհեստավարժ ձեւով սորվեցնել ֆութ-

պոլը կամ պասքէթպոլը՝ գիտնալով, որ այդ տաղանդները ապագային պիտի ծառայեն միութեան:

Շաբաթավերջին ՀԱՇՄ Պէրոյէ բարձրացաւ 3-րդ դասակարգ եւ դարձաւ Դ. դասակարգի ախոյեան, մինչ աղջկանց խումբը 20 տարեկանէն վար «սփարը լիկ» մրցաշարը շահեցաւ՝ մեծ մասամբ աւելի կրտսեր մարզիկներով: Մասնաճիւղեր պետք է միասնաբար աշխատին լաւագոյն տաղանդներէն միասնաբար մէկ խումբ կազմելով, որպէսզի անիկա կարենայ ներկայացնել ՀԱՇՄ-ը:

ԿԱՐՈ Կ.

ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ - ՊԱՐՄԵԼՈՆԱ ՏԱԳՆԱՊԸ ԿԸ ՍԱՍՏԿԱՆԱՅ

Ամիսներէ ի վեր կը լսենք ՌԷԱԼ Մատրիտ ակումբի նախագահ Ֆլորենթինօ Փերեսի զանազատները «Նեկրէյրայի գործ»-ին գծով:

Յիշեցումի համար ըսենք, որ Խոսէ Մարիա Էնրիքէ Նեկրէյրա 2001-էն 2018 Սպանիոյ ֆութպոլի իրաւարարներու թեքնիք կոմիտէի փոխնախագահն էր, եւ իբրեւ թէ Պարսելոնա 7,3 միլիոն եւրօ վճարած է իրաւարարներ կաշառելու կամ մրցումի արդիւնքներուն վրայ ազդելու համար:

Սպանիոյ ֆետերասիոնին մօտ շատ երկար ժամանակէ արդիւնքի չհասնելով, «Եու. Է. Էֆ. Ա.» վերջէս հաստատեց, որ ՌԷԱԼ Մատրիտ ակումբէն փաստաթուղթեր ստացաւ՝ իբրեւ փաստ այդ աղմկայաբոյց վճարումներուն հետ կապուած:

Մատրիտեան ակումբը խնդրած է, որ «Եու. Է. Էֆ. Ա.»-ն կարելի եղածին չափ արագ որոշում տայ այս հարցին շուրջ: Սակայն Եւրոպայի ֆութպոլի կառոյցը պատասխանած է, թէ պետք է համբերէ: Այս ձեւի

դատական հարցեր կրնան երկար տեւել:

Նշենք, որ մամլոյ տեղեկութիւններուն համաձայն, «Եու. Է. Էֆ. Ա.» ՌԷԱԼ Մատրիտէն ստացած էր մօտ 50 հազար Էջերէ բաղկացած տեղեկատուական հատոր մը:

Նշենք, որ այժմ Սպանիոյ «Լա լիկա»-ի պարագըլուիի դիրքը կը գրաւէ Պարսելոնա, որ 6 կէտերու առաւելութիւն ունի 4-րդ դիրքը գրաւող ՌԷԱԼ Մատրիտի վրայ:

ՅՈՒՆԱՍԱՆԻ ՄԷՋ ՀԱՄԱՍԱՐԵԼԷ ԵՏԸ

«ԳՈՀ ԵՄ...»

Կ'ԸՍԷ ԲԼՈՓ

Գերմանիոյ ֆութպոլի ազգային խումբը վերջին անգամ 2014-ին Մոնտիալ շահեցաւ եւ 2016-ի Եւրոպայի ախոյեանութեան կիսաւարտական հասաւ: Վերջին 10 տարիներուն ազգային խումբը բնաւ չտպաւորեց գլխաւոր մրցաշարքերուն՝ բանի մը մարզիչներ ալ փոխելէ ետք:

2026-ի Մոնտիալի ծախողութենէ ետք նշանակուեցաւ բաւական փորձառու Եւրոպէն Զլոփը: Անոր նշանակումով շատ բաներ փոխուեցան, նոյնիսկ մրցումներուն սկսելէն առաջ:

Համակիրները շատ լաւ գիտեն Զլոփը, որ տարբեր մթնոլորտ կրնայ ստեղծել խումբին մէջ, հարց մը կար, որ... խումբ չկար իրականութեան մէջ: Այդ պատճառով ալ ան 44 մարզիկներ նկատի առաւ ՖԻՖԱ-ի երկար արձակուրդին, ուր ազգային խումբերը 4 մրցումներ կատարեցին Ազգերու լիկային գծով:

Զլոփ այդ մրցումներու աւարտէն ետք հաստատեց, որ «գոհ է», մանաւանդ որ շատ լաւ գիտէ, թէ ուրիշ՝ սկսաւ եւ խումբին վիճակը ինչպիսի՞ն էր:

Համակիրներուն փոքր բաժին կայ, որ անշուշտ կը

Նախընտրէ արդիւնքը, որ 2 հաւասարութիւն, մէկ պարտութիւն եւ մէկ յաղթանակ էր:

Շար.ը՝ էջ 8

ԹԵՆԻՍ

ՉԱՐԱՅԵԻԱՆ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Հայաստանի աղջկանց թենիսի ներկայացուցիչ Ալինա Չարայեւա, Փեքինի թենիսի մրցաշարքի Գ. հանգրուանին պարտութեան մատնեց բրիտանացի Սոնայ Զարթալը՝ 6-4 եւ 6-1 արդիւնքով:

Թիւ 1 թենիսովումըն Էլենա Ռիպաքինայի յաղթելէ ետք, բնականաբար Չարայեւա աւելի ինքնավստահ կը խաղայ:

Այսօր Չարայեւա Դ. հանգրուանին գծով պիտի մրցի չինացի Զինուեն Ժենկի (թիւ 54) դէմ:

Պետք է նշել, որ Արինա Սապալենցա (թիւ 2) իր կարգին անակնկալ պարտութիւն կրեց չին Լիքուլա Պարթունցովայէն (թիւ 34) եւ դուրս մնաց: Այժմ ամէնէն բարձր դասուած մարզիկը աշխարհի թիւ 4 դասուած Զոքո Կաֆն է, որ յաջորդ հանգրուանին պիտի մրցի Պելճիքայի Էլիզ Մերթենսի դէմ:

Alina Charaeva vs Sonay Kartal

Շար.ը՝ էջ 8

ԶԱՐԲԹԵ

ՍՈՒՐԷՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ՝
ԱՐԾԱԹ ՄԵՏԱԼԱԿԻՐ

Հայաստանի Զարաթի հաւաքականի անդամ Սուրեն Յարութիւնեան դարձաւ «քարաթէ 1 սիրիզ»-ի մրցաշարքի փոխախոյեան:

Ըստ «Արմենփրես»-ի, Աստորիոյ Չալցպուրկ քաղաքին մէջ տեղի ունեցած «քարաթէ 1 սիրիզ Ա.» մրցաշարքի 75 քկ կշիռի կարգին մէջ, Սուրեն Յարութիւնեան հասած է աւարտական, բայց 5-6 արդիւնքով պարտութիւն կրած ճափոնի ներկայացուցիչէն:

Նշենք, որ 2025-ին Սուրեն Յարութիւնեան դարձած էր քարաթի աշխարհի պրոնզէ մետալակիր:

ԱՉԳԵՐՈՒ ԼԻԿԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՄԵԿ ԿԵՏ ԽԼԵՑ ՄՈՆԹԵՆԵԿՐՈՅԻ ՄԵՋ

Հայաստանի ազգային խումբը ճերմակ հաւասարութիւն ձեռք ձգեց Փոտկորիցայի մէջ, երբ 0-0 արդիւնքով աւարտեց Մոնթենեկրոյի դէմ իր մրցումը:

Շաբաթ մը առաջ Երեւանի մէջ ալ երկու խումբերու ճակատումը հաւասարութեամբ կրնար աւարտիլ (2-2), երբ վերջին վայրկեանին Մոնթենեկրո կ'ընէ նշանակած էր:

Հայաստան լաւ պաշտպանուեցաւ եւ նոյն պահուն կողի պահեր ստեղծեց: Բերդապահ Արսէն Բեգլարեան 5 առիթներ փրկեց իր բերդը, մինչ Գեորգի Յարութիւնեան իր կարգին լաւ ձեւով պաշտպանեց կեդրոնէն Երից Սիմոնեանի հետ: Պաշտպանող միջնապահ Իվո Ուկոչուքովու բաւական լաւ ձեւով զսպեց Մոնթենեկրոյի կեդրոնէն սկիզբ առած յարձակումները:

Խմբապետ Էդուարդ Սպերեան, Արգիշտի Պետրոսեան, Արայիկ Էլոյեան եւ Արթուր Ղարիբեան Բ. կիսախաղին դաշտ ներկայացան եւ բաւական պայքար ցոյց տուին:

Մարզիչ Եղիշէ Մելիքեան շատ հպարտ էր հաւաքականի մարզիկներով:

Մելիքեան բացատրած է Բեգլարեանի եւ Կարլեն Յովհաննիսեանի նկատմամբ վստահութիւնը: «Այո՛, Կիպրոսի չլրացնէ յաղթել: Միայն երկուսը էին Արսէն Բեգլարեան եւ Կարլեն Յովհաննիսեան: Բայց ես կը ցանկայի բոլորին ցոյց տալ, որ Հայաստանի հաւաքականին մէջ սխալներու համար չեն պատժեր: Մենք խումբ ենք: Մենք պետք է օգնենք սխալներ կատարող ֆութպոլիստներուն, ոգեւորենք զանոնք եւ շարունակենք հաւատալ անոնց: Ես գիտեմ, որ ինձի կը սպասէին, եթէ Արսէն Բեգլարեան անգամ մը ես սխալի: Բայց ես կը հաւատամ իմ մարզիկներուն եւ պատրաստ եմ որեւէ արկածախնդրութեան երթալ զայն ապացուցելու համար: Ես շնորհակալութիւն կը մտղթեմ այն հաւատաւոր համակիրներուն, որոնք եկած էին Մոնթենեկրո՝ քաջալերելու Հայաստանը: Այս խումբը ապագայ ունի: Երիտասարդ մեծ թիւով տղաք ունինք, պետք է հաւատալ

անոնց եւ միասին յառաջդիմելու», ըսաւ Մելիքեան:

Նոյն խմբակէն, Կիպրոս 94-րդ վայրկեանին յաղթեց Լաթվիոյ (2-1), որ 1-0 արդիւնքով կը յառաջանար 57-րդ վայրկեանին:

Ա. կարգի Ա. խմբակի մրցումներուն, Ֆրանսա 1-0 արդիւնքով ետ մնալէ ետք մինչեւ 77-րդ վայրկեան, կրցաւ 4 կոլ նշանակել Տեգիր Տուէի եւ Մայքլ Օլիսիի դաշտ ներկայանալէն ետք:

Տուէ կ'ընէ նշանակեց եւ 2 կոլ պատրաստեց, մինչ Օլիսի 2 կոլ նշանակեց եւ կ'ընէ պատրաստեց: Ռայան

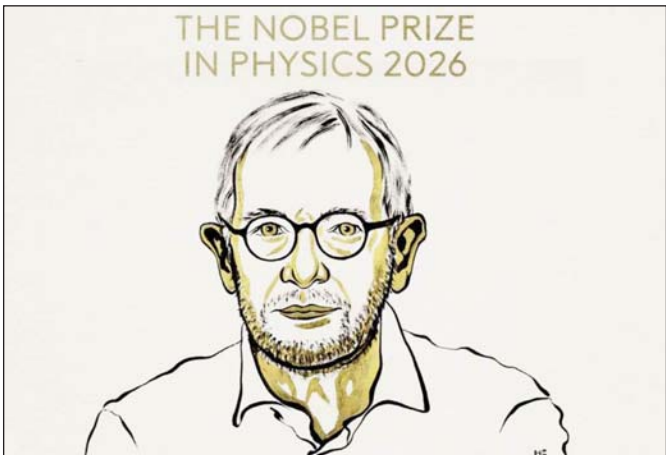
Շերքի նշանակեց 81-րդ վայրկեանին: Մինչ Օլիսիի կոլերը 88-րդ եւ 91-րդ վայրկեանին նշանակուեցան:

Իտալիա իր 2-րդ յաղթանակը արձանագրեց Մանչեսթրի հետ՝ Թուրքիոյ դէմ, այս անգամ 3-1 արդիւնքով: Ժիանլուիա Սքամաքա, Ռիքարտո Զա-

լաֆօրիի եւ Ֆրանչեսքօ Փիօ Էսփոզիթ» նշանակեցին Իտալիոյ կոլերը:

Բ. կարգին մէջ, Շուէտ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ռումանեան վերջինիս դաշտին վրայ: Անգամ մը ես Վիքթոր Եոքերեշ նշանակեց կոլ մը, որ իր յաջորդական 7-րդն էր Ազգերու լիկայի մրցումներուն, Շուէտի վերջին 7 մրցումներուն:

ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՆՈՊԵԼԵԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿԻ ԴԱՓՆԵԿԻՐՆ Է ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՍՏՂԱՔՆԱԳԷՏ ՖՐԵՆՍԻՍ ՀԱԼՍԵՆԸ

Բնագիտության 2026 թուականի Նոպելեան մրցանակի դափնեկիրն է ամերիկացի աստղաբանագետ Ֆրենսիս Չալսենը: Այս մասին կը յայտնեն Նոպելեան յանձնախումբէն:

«Բնագիտության 2026 թուականի Նոպելեան մրցանակի դափնեկիր դարձած է ամերիկացի աստղաբանագետ Ֆրենսիս Չալսեն՝ «Այսթիուպ»՝ նիւթրոնային աստղադիտարանի զարգացման գործին մէջ վճռորոշ ներդրման եւ աստղաբանագիտական ծագման բարձր ուժանիւթի նկիրթութեամբ յայտնաբերման համար», գրուած է հաղորդագրութեան մէջ:

Նշենք, որ այսօր յայտնի պիտի դառնայ քիմիագիտութեան, իսկ վաղը գրականութեան Նոպելեան դափնեկիրներու անունները: 9 հոկտեմբերին Օսլոյի մէջ պիտի յայտարարուի Նոպելեան խաղաղութեան մրցանակի դափնեկիրի անունը:

ՔՈՍ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ...»

Շարունակուած Ա. Էջն

Խօսքը Եւրոպական Միութեան առաջարկած Նոր առեւտրական արտօնութիւններուն մասին է, որոնցմով հայկական քանի մը հարիւր տեսակի ապրանքներ կարելիութիւն պիտի ստանան եւրոպական շուկայ արտահանուիլ առանց մաքսատուրքի: Պրիքսել այդ արտօնութիւնները առաջարկած է ռուսական սահմանափակումներու խորապատկերին՝ հայ արտահանողներու համար Նոր շուկաներ բանալու նպատակով: Կը Նախատեսուի, որ արտօնեալ դրութիւնը գործէ սահմանափակ ժամկետով:

«Անդամ պետութիւններու եւ Եւրոպական խորհրդարանի աջակցութեամբ մենք ընդունած ենք ինքնավար առեւտրական միջոցներ, որպէսզի Չայաստան կարենայ իր արտադրանքի 80 տոկոսը առանց մաքսատուրքերու արտահանել Եւրոպական Միութիւն», ըսած է Քոս՝ յիշեցնելով նաեւ Չայաստանի տնտեսական զարգացման համար Նախատեսուած առանձին աջակցութեան ծրարը:

ՄԵՔՔԱՅԻ ԴԱՇԻՆՔ «ԱՆՄԻՋԱՊԷՄ...»

Շարունակուած Ա. Էջն

Հուսիներու զինուորական բանքեր գնդապետ-գործավար Եահիա Սարիի յայտնեց, որ իրենց ուժերը կ'ամրապնդեն գետնի վրայ արձանագրուած ձեռքբերումներուն վրայ իրենց վերահսկողութիւնը, եւ «թշնամիին շրջանառութեան մէջ դրածը յորինուած հերոսութիւններ են»:

Ան աւելցուց, որ հուսիները անցնող ժամերուն տասնեակներով հարուածներ հասցուցած են ժառփ նահանգի արեւելքը գտնուող «թշնամի» ուժերու կուտակումներուն՝ պատճառելով մեծաթիւ զոհեր ու վիրաւորներ եւ ոչնչացնելով շարք մը մեքենաներ:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մարքո Ռուպիօ մէկ օր առաջ նշեց. «Ամերիկան Սեւտական Արաբիոյ հետ պարտադիր ապահովական համաձայնութիւն ունի, եւ մտադիր ենք զայն յարգել»:

«Սեւտական Արաբիան ու եմբէտան ուժերը հուսիներուն Պապ Մանտայ նեղուցին մօտիկ շրջանին վրայ վերահսկողութիւն չեն ուզեր», ըսաւ ան:

«Այն, ինչ որ ներկայիս եմբէի մէջ տեղի կ'ունենայ, հակադրութեամբ է՝ վերատիրականացում համար այն հողերուն, որոնց հուսիները կը վերահսկեն, եւ այդ մէկը կը Նախատեսուի», յայտնեց Ռուպիօ:

«Սեւտական Արաբիան հուսիներէն յարձակումներու ենթարկուեցաւ, կը գիտակցի անոնց ներկայացուցած վտանգը եւ ինքզինք պաշտպանելու իրաւունքը ունի», նշեց ամերիկեան դիւանագիտութեան պետը:

ԶԱՐԱՅԵՒԱ՝ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Շարունակուած 7-րդ էջն

Փեքինի տղոց մրցաշարքին աւարտական մրցումը իր դէմ պիտի հանէ վերջերան Նովաք Ճոքովիչը եւ Ալեքս Տը Միկաորը:

39 տարեկան սերպ ճոքովիչ դուրս ձգած էր աշխարհի թիւ 2 (այս մրցաշարքի թիւ 1 դասուած) գերմանացի Ալեքսանտր Զվերեւը եւ կիսաւարտականին Տանիլ Մետովետեւը՝ 7-5 եւ 5-3 արդիւնքով: Վերջին սերնդ վերջ գտաւ 5-3 արդիւնքով, որովհետեւ ճոքովիչ սերվիս տուած պահուն Մետովետեւ չհասնելով գնդակին քիչ մը անուշադրաբար դէպի թրիպիւններ հարուածած էր գնդակը, որմէ ետք մրցումը պարտուած հռչակուած էր Մետովետեւ: Իր կարգին, Տը Միկաոր սերն մը յաղթելէ ետք Հովպերջ Դուրքաշի դէմ (6-4), 3-2 արդիւնքով կը յառաջանար, երբ Հովքաշ վիրաւորուելով կիսատ լքեց մրցումը: Աշխարհի 11-րդ թենիսմենը պիտի մրցի 9-րդին՝ Տը Միկաորի դէմ, այսօր:

ԵՐԵՒԱՆԸ ՈՒ ԱՆԳԱՐԱՆ ՔՆՆԱՐԿԱԾ ԵՆ ԳԻՒՄՐԻ-ԿԱՐՍ ԵԼԵԿՏՐԱՀԱՂՈՐԴԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ԳԻԾԻ ՎԵՐԱԳՈՐԾԱՐԿՈՒՄԸ

Հայ եւ թուրք պաշտօնեաները 5 հոկտեմբերին Երեւանի մէջ քննարկեցին Գիւմրի-Կարս ելեկտրահաղորդակցութեան գիծի վերականգնման ուղղութեամբ աշխատանքները:

Թուրքիոյ ելեկտրականութեան հաղորդակցութեան կազմակերպութեան խորհուրդի նախագահ եւ գլխաւոր տնօրէն Մուսթաֆա Փուսթուի գլխաւորած պատուիրակութիւնը ընդունեց տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցումներու նախարար Դաւիթ Խուդաթեանը:

Ըստ նախարարութեան, կողմերը ընդգծեցին նաեւ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ ելեկտրականութեան համակարգերու փոխկապակցութեան կարեւորութիւնը՝ շրջանային համագործակցութեան տեսանկիւնէ:

Թրքական պատուիրակութիւնը հանդիպում ունեցաւ նաեւ Հայաստանի ելեկտրականութեան համակարգի գործարկիչ եւ «Բարձրավոլտ Ելեկտրացանցեր» ընկերութեան ղեկավարներուն հետ:

Յիշեցնենք, որ Խուդաթեան տակաւին օգոստոսին յայտարարած էր, որ Հայաստան շահագրգռուած է իր ուժանիւթի համակարգը Թուրքիոյ, ինչպէս նաեւ Ազրայէճանի համակարգերուն միացնելով: Ըստ անոր, ասիկա Հայաստանին կարելիութիւն պիտի տայ թէ՛ ելեկտրականութիւն արտածելու եւ թէ՛ ներածելու:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐԳ ԼՈՒՐԵՐ

Շարունակուած 2-րդ էջն

- «ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԸ»։ «Նախկին նախարարի մը կարծիքով, դրամատընային բարեկարգումներու մասին օրէնքի շուրջ յառաջացած վեճը ոչ այլ ինչ է, քան ժամանակ շահելու փորձ, որովհետեւ բոլոր կողմերն ալ կը գիտակցին, թէ Միջազգային դրամական ֆոնտը պաշտօնատարներուն պաշտօնապէս յայտնածէն նուազը պիտի չընդունին»։

- «ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԸ»-ի համաձայն, այս տարի Լիբանանէն գաղթած երիտասարդ լիբանանցիներուն թիւը նախկին տարիներէն նուազ է, շրջանին մէջ պատերազմին ստեղծած համաշխարհային տղանի պատճառով, որ աշխարհի տարբեր շրջաններուն մէջ անգործութիւն եւ գործի առիթներու նահանջ ստեղծած է։
- ՄՈՂԱՄԵՏ Խառաժա «Մուտուն»-ին. «Ժամանակ ունիք, եւ բաւարար տեղողութիւն ունիք, հետեւաբար ընտրական օրէնքի վաղաժամ քննարկումը մերժելու որքէ պատճառ չէմ տեսներ»։

- ԱԼԵՆ ԱՌՆ «Մուտուն»-ին. «Յեգնականը այն է, որ երբ ընտրական օրէնքը ուսումնասիրելու բաւարար ժամանակ կար՝ ընտրութիւններու ուղիղ ճնշումներ գերծ, այնպէս թուեցաւ, թէ կարգ մը ուժեր չեն ուզեր զայն ուսումնասիրել»։
- ՓԱՂԱԳԱՒՈՐ Կուսակցութենէն արդիւններ «Մուտուն»-ին. «Մենք խընդիր չունինք ընտրութիւնները կատարելու արդիական օրէնքի մը իմամբ, եւ արդէն իսկ դէմ չենք օրէնքին ընձնարկման, մասնաւոր որ կառավարութիւնը ինք պահանջեց զայն բարեփոխել՝ կարգաւորելու համար գործական հարցերը, նախ եւ առաջ՝ երկրին մէջ չքնակողներու քուտարկութեան իրաւունքը»։

ՌՈՒՊԻՕ ԵՒ ՊԱՅՐԱՄՈՎ ՔՆՆԱՐԿԱԾ ԵՆ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ-ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՅԱՐԱՔԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒՄԸ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մարքո Ռուպիօ եւ Ազրայէճանի արտաքին գործոց նախարար Ճէյհուն Պայրամով 5 հոկտեմբերին կայացած հեռաձայնային հաղորդակցութեան մը ընթացքին քննարկած են Ազրայէճանի եւ Հայաստանի միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորումը, ինչպէս նաեւ Պաքուի եւ Ուաշինկթընի միջեւ ռազմավարական գործընկերութիւնը: «Ազատութիւն» ծայնասփիւռի կայանը կը հաղորդէ, որ այս մասին յայտնած է Պաքուն:

Պայրամով, ինչպէս կը Նշուի հաղորդագրութեան մէջ, Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարին ներկայացուցած է «Ազրայէճանի կողմէ խաղաղութեան օրակարգի յառաջխաղացման, վստահութեան ամրապնդման եւ շրջանային կայունութեան խթանման ուղղութեամբ ձեռնարկուած քայլերը»:

Ըստ ազրայէճանական կողմին, արտաքին գործոց նախարարութիւններու ղեկավարները անդրադարձած են 8 օգոստոս 2025-ին Ուաշինկթընի մէջ տեղի ունեցած վեճաժողովէն ետք երկուստեան ռազմավարական գործընկերութեան զարգացման ուղղութեամբ արձանագրուած յառաջընթացին:

Ամերիկեան կողմն ալ կը յայտնէ, որ Ռուպիօ Պայրամովի հետ քննարկած է երկկողմանի գործընկերութեան հոլովոյթը նախագահ Թրամփի կողմէ 8 օգոստոս 2025-ին Հայաստանի եւ Ազրայէճանի միջեւ կնքուած պատմական խաղաղութեան համաձայնագիրէն ի վեր:

Ըստ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան հրապարակած հաղորդագրութեան, Ռուպիօ գովաբանած է Պայրամովը՝ Հայաստանի հետ խաղաղութեան հաստատման գործին մէջ Ազրայէճանի շարունակական յանձնառութեան համար:

Երկու երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները քննարկած են երկկողմանի տնտեսական համագործակցութեան վերջին յառաջընթացը, ներառեալ ամերիկեան եւ ազրայէճանական ընկերութիւններու միջեւ քանի մը առեւտրական գործարքներու կնքման մասին յայտարարութիւնը:

«ԳՈՂ ԵՄ...»

Շարունակուած 7-րդ էջն

Եթէ արդար ըլլանք, ապա կրնանք ըսել, որ վըստահաբար յառաջդիմութեան առիթ կայ: Յուսատանի դէմ պարտութիւն եւ հաւասարութիւն արձանագրելէ ետք բաւական դժուար պիտի ըլլայ մնացեալ երկու մրցումներուն յաղթելը (Սոյեմբերին)՝ հասնելու համար քառորդ աւարտական:

Շատ մարզիկներ առաջին անգամ ըլլալով ելոյթ ունեցան Զլոյիի հետ:

Պայերն Միւնիխի միջնապահներ Ալեքսանտր Փալովիչ եւ Թոմ Պիշոֆ բաւական լաւ ելոյթ ունեցան Ֆլորիան Կիլցի հետ՝ կազմելով դաշտի կեդրոնի տիւնամօ եռեակ մը, առանց խմբապետ Եռուա Քիմիչի, որ առաջին երկու մրցումներուն միայն մասնակցեցաւ:

Պայերնի պահեստի բերդապահ Եոնաս Ուրպիկ տպաւորեց եւ շատ հաւանաբար ապագայի վստահելի բերդապահն է:

Տերի Շերիանթ շատ լաւ ֆիզիքականով մարզիկ մըն է: 23 տարեկան Ֆրայպուրկի յառաջապահը բաւական արագ է, բայց փորձառութեան կը կարօտի:

Ֆրայպուրկէն այլ մարզիկ մը՝ աշ ծայրի պաշտպան Ֆիլիփ Թոեօ ինքզինք փաստեց ազգային խումբին հետ առիթ ստանալէ ետք: Մալիք Թաու իր կարգին բաւական լաւ ելոյթ ունեցաւ կեդրոնի պաշտպանի դիրքին վրայ: Զեօլի յարձակող միջնապահ Սալիտ Մալա (որ լիբանանեան ծագում ունի) իր կարգին բաւական լաւ ելոյթներ ունեցաւ, մինչ առիթ ունեցաւ Ինքեր Միլանի կեդրոնի պաշտպան Եան Պիսեք: Կրնայ ըլլալ, որ Զարիմ Ատեյեմի կող չնշանակեց, բայց Գերմանիոյ առաջին երկու մրցումներուն ամենէն վտանգաւոր յառաջապահն էր:

Պրենթֆորտի մարզիկ Զեքը Շառլէն եւ Ֆրանք-Ֆրորքի Եոնէս Եպուրպալայն ալ բաւական լաւ ելոյթ ունեցան:

Վստահաբար Զլոյի յառաջիկայ ամսուան վերջին երկու մրցումներուն որոշած պիտի ըլլայ որուն վըստահիլ, մասնաւոր որ այժմէն իսկ պետք է արդիւնքներուն համար խաղալ:

Զլոյի մէկ բաւ կարգաւ յաջողցնել, այդ ալ համակիրներուն եւ մարզիկներուն միջեւ կապն է, որ կը բացակայէր տարիներ ի վեր: